

**IZPITNA VPRAŠANJA IN NAVODILA
ZA PRAKTIČNI DEL
POSLOVODSKEGA IZPITA
ZA PRIDOBITEV NAZIVA
TRGOVINSKI POSLOVODJA/POSLOVODKINJA**

Dimičeva ulica 13, SI-1000 Ljubljana
t: +386 1 58 98 212, +386 1 58 98 213
f: +386 1 58 98 219
e: info@tzslo.si, www.tzslo.si

ID številka za DDV: SI67994598
Številka TRR: SI56 0313 8100 0518 803

Podlaga za izpitna vprašanja je Izpitni katalog. Kandidat ne more dobiti pozitivne ocene, če ne pozna ključnih vsebin.

Praktični del je sestavljen iz naslednjih vsebin:

1. SEMINARSKA NALOGA Z ZAGOVOROM
2. OSNOVE STATISTIKE
3. POSLOVNA MATEMATIKA
4. POSLOVNO KOMUNICIRANJE V TUJEM JEZIKU - ANGLEŠKI ali NEMŠKI JEZIK
5. UPORABA ELEKTRONSKEGA POSLOVANJA (DELO NA RAČUNALNIKU)

1. SEMINARSKA NALOGA

Teme seminarских nalog

Izpitni odbor za poslovodski izpit za pridobitev naziva Trgovski poslovodja / poslovodkinja je določil naslednje teme seminarских nalog:

- a.) Trgovanje z blagom v prodajalni z živili
- b.) Trgovanje z blagom v prodajalni z neživilskim blagom
- c.) Trgovanje z blagom v klasični- postrežni prodajalni
- d.) Trgovanje z blagom v samopostrežni prodajalni
- e.) Trgovanje z blagom v samoizbirni prodajalni
- f.) Trgovanje z blagom v blagovnici
- g.) Trgovanje z blagom v specializirani blagovnici
- h.) Trgovanje z blagom v hipermarketu
- i.) Trgovanje z blagom v kiosku
- j.) Trgovanje z blagom v diskontni prodajalni
- k.) Trgovanje z blagom v specializirani prodajalni oz. oddelku – npr.: avtomobili (rezervni deli), bencinski servis, kozmetični izdelki, farmacevtski izdelki, medicinski izdelki, tekstilno blago, oblačila, obutev, športna oprema, galanterija, glasbeni dokumenti, stanovanjska oprema, pohištvo, bela tehnika, gospodinjski pripomočki, barve in laki, železnina in orodje, knjige, cvetje, igrače, otroška oprema, delikatesa, meso in mlečni izdelki, kruh in slaščice, sadje in vrtnine, mleko in mlečni izdelki, pijače itd.
- l.) Trgovanje z blagom zunaj prodajalne – npr.: na premičnih stojnicah, potujoča prodajalna, od vrat do vrat, po pošti itd.
- m.) Trgovanje z blagom na debelo – npr.: v skladišču, v tranzitu, na veletržnici itd.

Navodilo za pripravo seminarske naloge

Kandidat lahko izbere temo seminarske naloge iz predlaganega nabora seminarskih nalog, lahko pa naslov naloge predlaga sam. Naslov naloge mora potrditi Izpitni odbor za poslovodski izpit.

S seminarsko nalogo se preveri kandidatovo poznavanje delovnega okolja, v katerem je pridobil delovne izkušnje. Z njo kandidat dokazuje:

- da obvladuje zahtevano raven strokovnih znanj,
- sposobnost pisnega komuniciranja ter
- zahtevano raven vodstvenih, organizacijskih in informacijskih znanj.

Pri pripravi seminarske naloge kandidat uporablja tudi strokovno teoretična znanja iz:

- gospodarskega poslovanja,
- trženja,
- poznavanja blaga in
- trgovinske zakonodaje.

Pri izdelavi seminarske naloge kandidat upošteva naslednja navodila:

Struktura seminarske naloge

1.) UVOD

V uvodu kandidat **na kratko** predstavi trgovsko podjetje in poslovno enoto (prodajalno), v kateri je pridobil delovne izkušnje in sicer:

- vrsto trgovinske dejavnosti (trgovina na debelo, trgovina na drobno),
- blagovno skupino / stroko (živila, tehnika, tekstil...),
- velikost podjetja oziroma prodajalne ter
- strukturo zaposlenih.

2.) VSEBINA NALOGE

Vsebina naloge se mora nanašati na izbrano temo. Zajemati mora več kot 50 % obsega naloge (najmanj 8 strani).

Na podlagi izkušenj v delovnem okolju in pridobljenih novih znanj, ki jih pri delu potrebuje trgovski poslovodja / poslovodkinja, kandidat v nalogi obravnava praktične postopke od nabave do prodaje blaga.

2.1. Prikaz sortimenta

Kandidat poglobljeno prikaže sortiment blaga, ki ga obravnava v seminarski nalogi in opiše ravnanje z blagom ter ukrepe podjetja za zagotavljanje in ohranjanje kvalitete blaga. V nalogi naj bo dan poseben poudarek veljavni zakonodaji in smernicam EU, ki urejajo navedeno področje. Kandidat opiše tudi prizadevanja v podjetju za varstvo potrošnikov in varstvo okolja (npr.: ravnanje z odpadno embalažo in podobno).

Navedbe v nalogi kandidat komentira.

2.2. Prikaz postopkov nabave, skladiščenja in prodaje blaga

Kandidat v obravnavanem podjetju oz. poslovni enoti opiše zlasti postopke:

- naročanje blaga,
- prevzemanje in skladiščenje blaga,
- izdajanje blaga iz skladišča,
- priprave blaga za prodajo,
- razporejanje blaga v prodajalni,
- prodajo blaga,
- načine plačil,
- vodenje ustreznih evidenc.

2.3. Prikaz tržnih akcij

Kandidat navede in opiše tržne aktivnosti, ki jih izvaja obravnavano trgovsko podjetje oziroma poslovna enota za pospeševanje prodaje, in komentira ugotovitve in rezultate. **Kandidat navede in komentira, od česa vse so odvisni rezultati poslovanja trgovskega podjetja.**

2.4. Opredelitev vloge trgovskega poslovodje / poslovodkinje v obravnavanem podjetju

Kandidat navede in opiše osnovna delovna področja trgovskega poslovodje v trgovskem podjetju oziroma poslovni enoti in jih **komentira z vidika svojih opažanj in izkušenj pri delu v prodajalni.**

3.) ZAKLJUČKI

Kandidat navede in **komentira** odprte **probleme, ki bi jih rad reševal**, če bi bil poslovodja v obravnavanem trgovskem podjetju, in **predstavi cilje, ki bi jih želel doseči** s svojimi predlogi in ukrepi v skladu s pristojnostmi trgovskega poslovodje.

4.) LITERATURA in drugi viri

Kandidatom priporočamo, da pri pripravi seminarske naloge:

- uporabljajo sodobno literaturo,
- ne pišejo tistega, kar ne razumejo,
- se izogibajo ponavljanju,
- pazijo na pravilno uporabo slovenskega jezika,
- poiščejo pomoč pri delodajalcu, pri katerem so pridobivali delovne izkušnje.

Kandidat v nalogi navede literaturo in druge vire, ki jih je uporabljal pri pripravi seminarske naloge in pri tem upošteva pravilen način navajanja virov:

- avtor, naslov vira, izdajatelj, letnica izdaje.

5.) OBSEG IN OBLIKA PISNE NALOGE

- Seminarska naloga mora biti izdelana v skladu z navodilom, tako da zajema vse vsebine, navedene pod točkami 1 do 4.
- V pisni nalogi ne smejo biti navedena konkretna imena obravnavanih firm, imena zaposlenih in drugi podatki, ki so bodisi poslovna tajnost ali gre za varstvo osebnih podatkov.
- Nalogo kandidat oblikuje in izpiše z računalnikom v obsegu od **10 - 15 strani**, ki morajo biti oštevilčene. Pisava: Times New Roman - 12, **število vrstic** na posamezni strani mora biti **najmanj 30**.
- Na naslovni strani kandidat navede:
 - priimek in ime kandidata (avtorja naloge) in šifro kandidata,
 - naslov naloge,
 - izpitni rok za katerega je prijavljen, oziroma določeni datum zagovora,
 - za naslovnico sledi oštevilčeno kazalo.

Kandidat mora čistopis skrbno pregledati in odstraniti vse tipkarske napake.

6.) PREDLOŽITEV SEMINARSKE NALOGE

Seminarsko nalogo kandidat **odda v vezani obliki v 2 izvodih do konca prijavnega roka za zagovor seminarske naloge oz. najmanj 15 dni pred izpitnim rokom** strokovni službi Trgovinske zbornice Slovenije, ki nalogo posreduje Izpitnemu odboru in članom izpitne komisije.

7.) NAČIN PREVERJANJA ZNANJA

Praktični del izpita - pisna naloga z zagovorom se oceni kot **izdelek** in **ustni zagovor**. **Pri ocenjevanju** pisne naloge se upošteva, koliko strokovnih znanj o poslovanju v trgovskem podjetju je kandidat pokazal z izdelano nalogo. Na zagovoru (ki traja 20 minut) kandidat pred izpitno komisijo odgovarja na **vprašanja iz vsebine seminarske naloge**. Z odgovori kandidat utemeljuje, kar je zapisal v nalogi. Kandidat opravi ta del praktičnega izpita, če je pozitivno ocenjena naloga in pozitivno ocenjen zagovor Seminarske naloge.

8.) PRIMER NAPOVEDI SEMINARSKE NALOGE

Priimek in ime kandidata

Šifra kandidata

Naslov

Trgovinska zbornica Slovenije

Dimičeva 13

1000 Ljubljana

Zadeva: Prijava Seminarske naloge - predlog

Na podlagi objavljenih tem seminarских nalog, ki jih je sprejel Izpitni odbor za poslovodski izpit, Vam sporočam, da želim izdelati Seminarsko nalogo z naslovom:

Seminarsko nalogo bi želel/a zagovarjati na izpitnem roku dne: _____

O potrditvi naslova Seminarske naloge me obvestite na naslov: _____

Za dodatna pojasnila me lahko pokličete na tel. št. : _____

Datum: _____

Podpis kandidata: _____

OSNOVE STATISTIKE

Ob nalogah so končne rešitve, s katerimi lahko preverite, ali ste nalogo prav rešili.

POZOR: Samo končne rešitve niso dovolj za opravljen izpit.

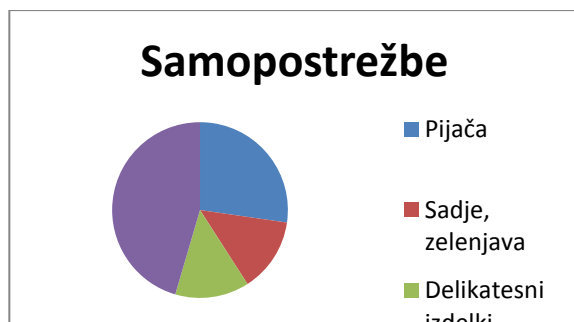
1. Kaj je statistično opazovanje in kakšne vrste statističnih opazovanj poznamo? (20 točk)
2. Kaj je statistična populacija, statistična enota in statistična spremenljivka? (20 točk)
3. Opišite načine prikazovanja statističnih podatkov! (20 točk)
4. Naštejte, katera relativna števila poznamo in jih na kratko opišite. (20 točk)
5. Kako preračunavamo strukturne odstotke, da jih lahko prikažemo s strukturnim krogom in kaj so kartogrami? (20 točk)
6. V trgovski praksi pogosto uporabljamo izraz koeficient obračanja zalog. Kaj predstavlja koeficient obračanja zalog in kaj recipročni koeficient obračanja zalog? (20 točk)
7. Kako grafično prikazujemo statistične koeficiente? Napišite tri poljubne istovrstne koeficiente in jih prikažite grafično. (20 točk)
8. Kako grafično prikazujemo indekse? Napišite štiri istovrstne indekse in jih prikažite grafično. (20 točk)
9. Trgovsko podjetje živilske stroke je imelo v mesecu avgustu leta 2010 naslednji promet (v 000 evrih): (40 točk)

Vrsta prodajalne	Pijača	Sadje, zelenjava	Delikatesni izdelki	Ostala živila	Skupaj
Samopostrežna prodajalna	120	60	60	200	440
Hipermarket	290	150	250	560	1250
Klasična prodajalna	40	20	20	170	250
Delikatesa	20	0	60	20	100
Skupaj	470	230	390	950	2040

- a) Izračunajte strukturo prometa po vrstah prodajaln.
- b) Izračunajte strukturo prometa po predmetu prodaje za samopostrežne prodajalne
- c) S strukturnim krogom prikažite grafično strukturo prometa po predmetu prodaje za samopostrežne prodajalne.

REŠITEV:

- a) Samopostrežna 21,6 %, hipermarket 61,7 %, klasična prodajalna 12,3 %, delikatesa 4,9 %.
- b) Pijača 27,3 %, sadje in zelenjava 13,6 %, delikatesni izdelki 13,6 %, ostala živila 45,5 %.
- c) 100 % = 360 stopinj; 1 % = 3,6 stopinj:
Pijača 98,3, sadje in zelenjava 49, delikatesni izdelki 49, ostala živila 163,8 stopinj.

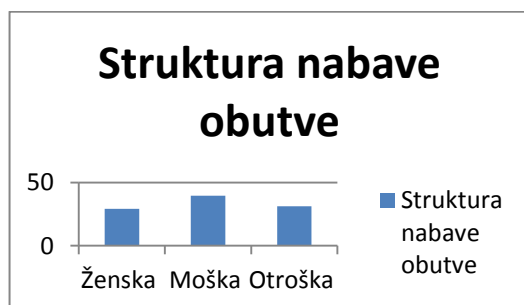
10. Trgovsko podjetje Gozdar je v letu 2010 nabavilo blago pri 3 proizvajalcih obutve v naslednjih vrednostih (v 000 evrih): (40 točk)

Vrsta obutve	Podjetje		
	A	B	C
Ženska obutev	170	100	85
Moška obutev	140	170	170
Otroška obutev	140	140	100

- a) Izračunajte strukturo nabave po podjetjih.
- b) Izračunajte strukturo nabave po vrstah obutve.
- c) Prikažite strukturo nabave po vrstah obutve s stolpcem.

REŠITEV:

- a) Podjetje A 37 %, podjetje B 33,7 %, podjetje C 29,2 %.
- b) Ženska obutev 29,2 %, moška obutev 39,5 %, otroška obutev 31,3 %.
- c)

11. V nekem trgovskem centru je skupaj zaposlenih 87 delavcev, od tega je 70 žensk, in sicer dve z visoko izobrazbo in 68 s srednjo izobrazbo, ter 17 moških, od tega 2 z visoko izobrazbo, 2 z višjo izobrazbo, 9 s srednjo izobrazbo in 4 s kvalifikacijo. (40 točk)
- a) Uredite gornje podatke v ustrezno tabelo.
- b) Izračunajte spolno strukturo zaposlenih.
- c) Primerjajte izobrazbeno strukturo žensk in moških s strukturnim stolpcem.

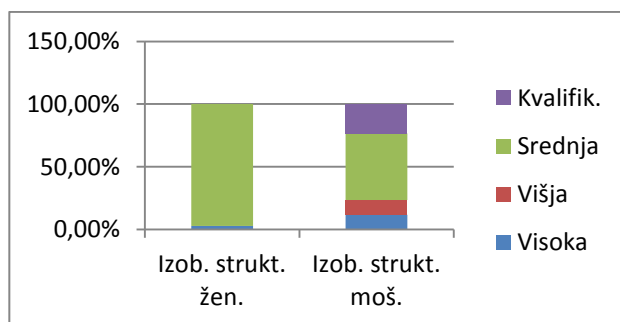
REŠITEV:

a)

Izobrazba						
Delavci	Visoka	Višja	Srednja	Kvalifikacija	Skupaj	Spolna struktura
Ženske	2	-	68	-	70	80,5 %
Moški	2	2	9	4	17	19,5 %
Skupaj	4	2	77	4	87	100 %
Izobrazbena struktura žensk	2,9 %	-	97,1 %	-	100 %	
Izobrazbena struktura moških	11,8 %	11,8 %	52,9 %	23,5 %	100 %	

b) Ženske 80,5 %, moški 19,5 % (skupaj 100 %).

c)

12. Za določeno samopostrežno prodajalno razpolagamo z naslednjimi podatki: (40 točk)

Vrsta prodaje	Promet v 000 evrih	Prodajna površina v m ²	Število zaposlenih
Delikatesni izdelki	2	52	4
Sadje, zelenjava	20	40	2
Ostala živila	120	608	8
Neživila	30	150	3

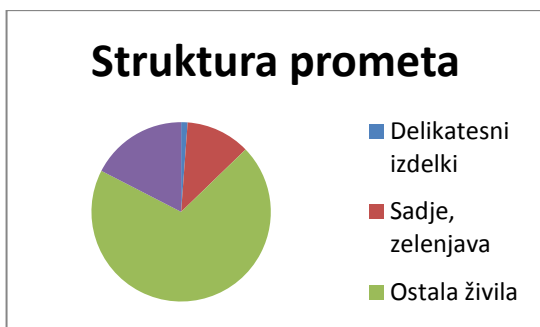
- Izračunajte povprečni promet na zaposlenega po vrstah prodaje.
- Izračunajte povprečni promet samopostrežne prodajalne na m² prodajne površine.
- Prikažite strukturo prometa grafično s strukturnim krogom.

REŠITEV:

a) Delikatesni izdelki 500, sadje in zelenjava 10.000, ostala živila 15.000, neživila 10.000.

b) 202,35 EUR.

c) Struktura prometa: delikatesni izdelki 1,16 % = 4,18 stopinj, sadje in zelenjava 11,63 % = 41,87 stopinj, ostala živila 69,77 % = 251,17 stopinj, neživila 17,44 % = 62,78 stopinj.

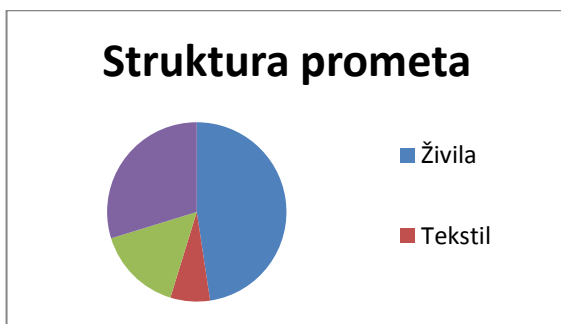
13. Za določen prodajni center razpolagamo z naslednjimi podatki: (40 točk)

Vrsta prodaje	Mesečni promet v 000 evrih	Zaposleni
Živila	400	28
Tekstil	60	7
Galanterija	130	10
Tehnično blago	250	5

- Izračunajte povprečni promet na zaposlenega v prodajnem centru.
- Izračunajte strukturo prometa po vrstah prodaje.
- Prikažite strukturo prometa po vrstah prodaje s strukturnim krogom.

REŠITEV:

- 16.800,00 EUR.
- Živila 47,6 %, tekstil 7,1 %, galanterija 15,5 %, tehnično blago 29,8 %.
- Živila 171,4 stopinj, tekstil 25,6 stopinj, galanterija 55,8 stopinj, tehnično blago 107,3 stopinj.

14. Za določeno prodajalno razpolagamo za leto 2010 z naslednjimi podatki: (40 točk)

Promet po kvartalih	Povprečno število zaposlenih	Promet v 000 evrih	Povprečna mesečna zaloga v 000 evrih
I	21	1.400	250
II	23	1.500	230
III	19	1.300	240
IV	25	1.700	200

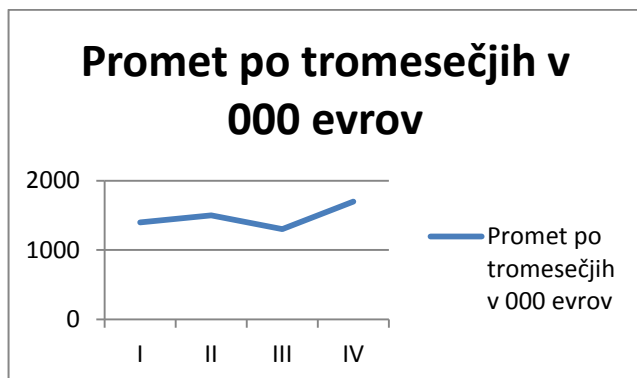
- Izračunajte povprečni promet na zaposlenega v letu 2010.
- Izračunajte mesečni koeficient obračanja zalog v IV tromesečju.
- Prikažite promet z linijskim grafikonom.

REŠITEV:

a) $5.900.000 : 22 = 268.180 \text{ EUR/zaposlenega}$.

b) $Y = 1.700 : 3 = 566,67$; $K = Y : X$; $K = 566,67 : 200 = 2,83$

c)

15. Za določeno trgovsko podjetje razpolagamo z naslednjimi podatki: (40 točk)

Mesec	Promet v 000 evrih	Mesečne zaloge konec meseca v 000 evrih	Število zaposlenih
December 2009	1500	700	95
Januar 2010	1100	880	90
Februar 2010	1000	650	90
Marec 2010	1300	750	93

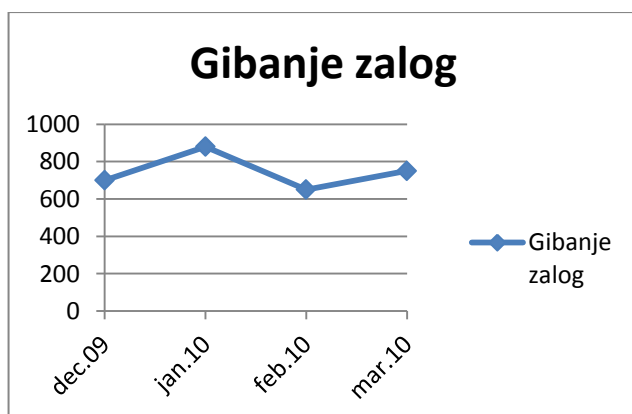
- Izračunajte mesečni koeficient obračanja zalog v prvem tromesečju leta 2010.
- Izračunajte povprečni promet na zaposlenega v prvem tromesečju leta 2010.
- Prikažite z linijskim grafikonom gibanje zalog.

REŠITEV:

a) $K = Y : X = 3.400 : 2.255 = 1,5$

b) Povprečni promet na zaposlenega v prvem tromesečju je $3.400.000 : 91 = 37362,64$.

c)

16. Za določen trgovski center razpolagamo z naslednjimi podatki o prometu in zalogah: (40 točk)

Mesec	januar	februar	marec	april
Zaloge blaga v začetku meseca (v 000 evrih)	840			
Nabava (v 000 evrih)	1460	1460	1340	
Prodaja (v 000 evrih)	1420	1420	1500	

- a) Izračunajte mesečni koeficient obračanja zalog v prvem tromesečju.
b) Prikažite grafično gibanje povprečnih mesečnih zalog.

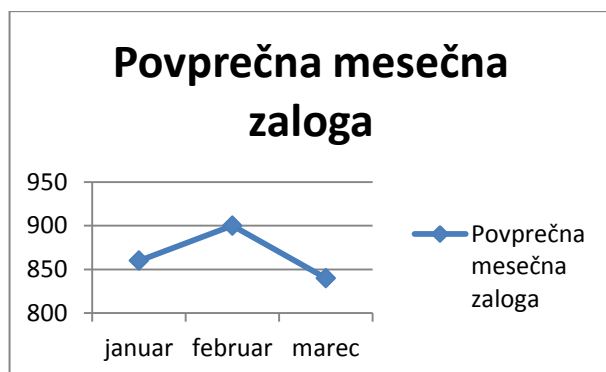
REŠITEV:

a)

Mesec	januar	februar	marec	april
Zaloge blaga v začetku meseca (v 000 evrih)	840	880	920	760
Nabava (v 000 evrih)	1.460	1.460	1.340	
Prodaja (v 000 evrih)	1.420	1.420	1.500	
Povprečna mesečna zaloga	860	900	840	

$$K = Y : X = 1.446,7 : 866,7 = 1,67$$

b)

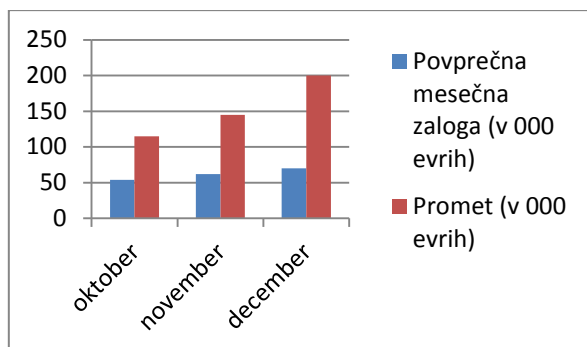
17. Za določeno samopostrežno prodajalno razpolagamo z naslednjimi podatki: (40 točk)

Mesec	oktober	november	december
Povprečna mesečna zaloga (v 000 evrih)	54	62	70
Promet (v 000 evrih)	115	145	200
Število zaposlenih	7	7	8

- a) Izračunajte povprečno dolžino trajanja enega obrata zalog v obdobju oktober – december.
b) Izračunajte promet na zaposlenega po mesecih.
c) Povprečne mesečne zaloge skupaj s prometom prikažite grafično s stolpci.

REŠITEV:

- a) Povprečna zaloga v zadnjem tromesečju je 62.000 EUR.
Povprečni mesečni promet v zadnjem tromesečju je 153.333,33 EUR.
 $Kr = X : Y = 12,1$ dni.
b) Oktober: 16.428,6; november: 20.714,3; december: 25.000,0.
c)

18. Za določeno prodajalno razpolagamo za leto 2010 z naslednjimi podatki: (40 točk)

Tromesečje	Povprečno število zaposlenih	Promet v 000 evrih	Povprečna mesečna zaloga v 000 evrih
I	21	1240	210
II	23	1350	230
III	18	1200	240
IV	25	1410	210

- Izračunajte število dni enega obrata zalog v letu 2010.
- Izračunajte povprečni promet na zaposlenega v drugem tromesečju.
- Prikažite grafično gibanje zalog v letu 2010.

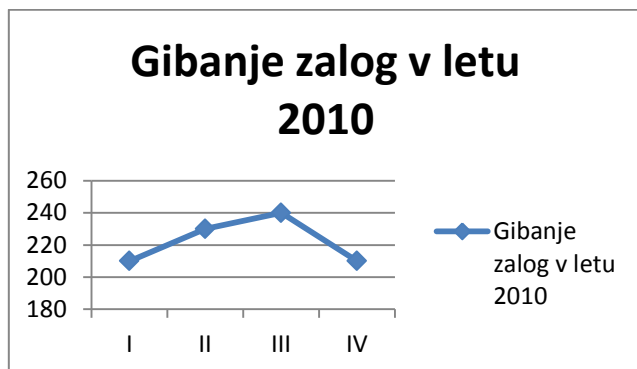
REŠITEV:

a) Letni promet 5.200.000; povprečne mesečne zaloge 222.500.

$$Kr = (222.500 : 5.200.000) \times 360 = 15,40 \text{ dni.}$$

b) $1.350.000 : 23 = 58.695,65$.

c)

19. Za določeno trgovsko podjetje razpolagamo z naslednjimi podatki: (40 točk)

Mesec	Promet v 000 evrih	Zaloge konec meseca v 000 evrih	Število zaposlenih
December 2009	1480	710	85
Januar 2010	1120	880	90
Februar 2010	1100	810	90
Marec 2010	1200	770	83

- Izračunajte število dni enega obrata zalog v mesecu marcu leta 2010.

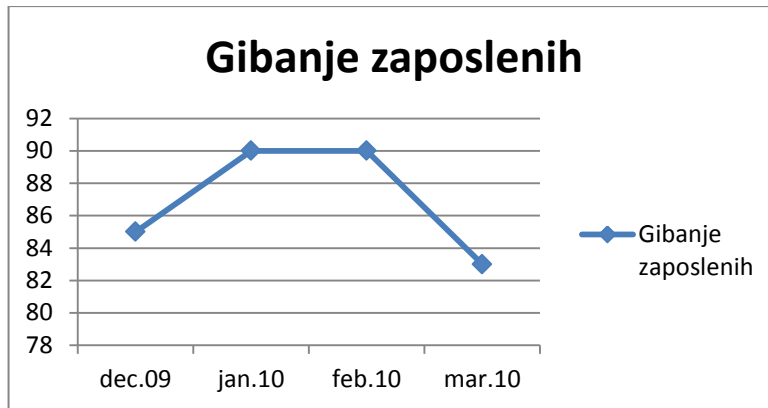
- b) Izračunajte povprečni promet na zaposlenega v mesecu marcu leta 2010.
 c) Prikažite z linijskim grafikonom gibanje zaposlenih.

REŠITEV:

a) Povprečna zaloga v marcu: 790.000, promet v marcu: 1.200.000.
 $Kr = (790.000 : 1.200.000) \times 30 = 19,75$ dni.

b) 14.457,83.

c)

20. Za določen trgovski center razpolagamo z naslednjimi podatki o prometu in zalogah: (40 točk)

Mesec	januar	februar	marec	april
Zaloge blaga v začetku meseca (v 000 evrih)	840			
Nabava (v 000 evrih)	1460	1460	1460	
Prodaja (v 000 evrih)	1400	1390	1590	

- a) Izračunajte, koliko dni je trajal en obrat zalog v mesecu marcu.
 b) Primerjajte grafično s stolpci mesečno nabavo in prodajo.

REŠITEV:

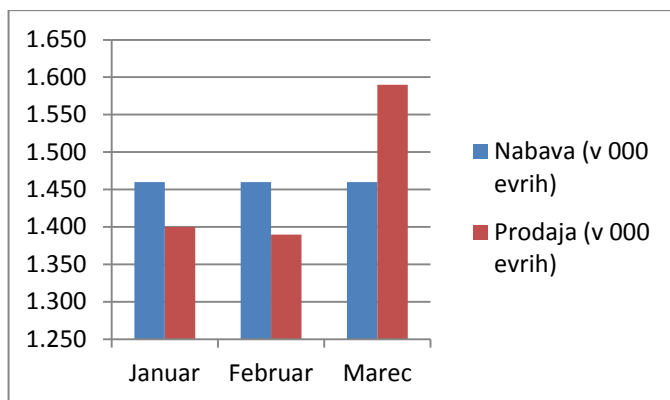
a)

Mesec	januar	februar	marec	april
Zaloge blaga v začetku meseca (v 000 evrih)	840	900	970	840
Nabava (v 000 evrih)	1.460	1.460	1.460	
Prodaja (v 000 evrih)	1.400	1.390	1.590	

Povprečna mesečna zaloga v marcu = $(970 + 840) : 2 = 905$.

$Kr = (905 : 1.590) \times 30 = 17,08$ dni.

b)

21. Za določeno trgovsko podjetje razpolagamo z naslednjimi podatki o prometu in zalogah: (40 točk)

Mesec	Promet v 000 evrih	Povprečne zaloge v 000 evrih
Januar	1150	670
Februar	1160	620
Marec	1500	730
April	1510	710
Maj	1300	620

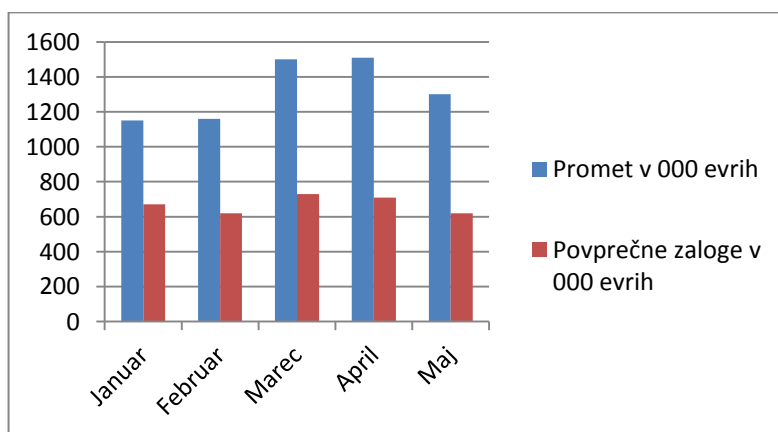
- Izračunajte koeficient obračanja zalog za vsak mesec.
- Izračunajte indekse prometa s stalno osnovo za mesec april.
- S stolpci grafično primerjajte promet in zaloge po mesecih.

REŠITEV:

a) in b)

Mesec	Promet v 000 evrih	Povprečne zaloge v 000 evrih	Koeficient obračanja zalog	Indeksi
Januar	1.150	670	1,72	76,2
Februar	1.160	620	1,87	76,8
Marec	1.500	730	2,05	99,3
April	1.510	710	2,13	100
Maj	1.300	620	2,1	86,1

c)

22. Za določeno trgovsko podjetje razpolagamo s podatki za del leta 2010: (40 točk)

Mesec	Promet v 000 evrih	Povprečne zaloge v 000 evrih	Število zaposlenih
Januar 2010	190	110	12
Februar 2010	220	120	10
Marec 2010	230	109	12

- Izračunajte povprečni mesečni promet na zaposlenega v I. tromesečju leta 2010.
- Izračunajte mesečni koeficient obračanja zalog v I. tromesečju leta 2010.
- Komentirajte gibanja v prvem tromesečju, če razpolagate s podatki, da je bil povprečni mesečni promet na zaposlenega v letu 2008 15.500 evrov, v letu 2009 pa 17.000 evrov.

REŠITEV:

- Povprečni mesečni promet na zaposlenega v I. tromesečju: $640.000 : 34 = 18.823,53$.
- $K = 640 : 339 = 1,89$.
- Promet na zaposlenega se iz leta v leto povečuje; v letu 2009 se je povečal za 9,7 %, v letu 2010 pa za 10,7 %.

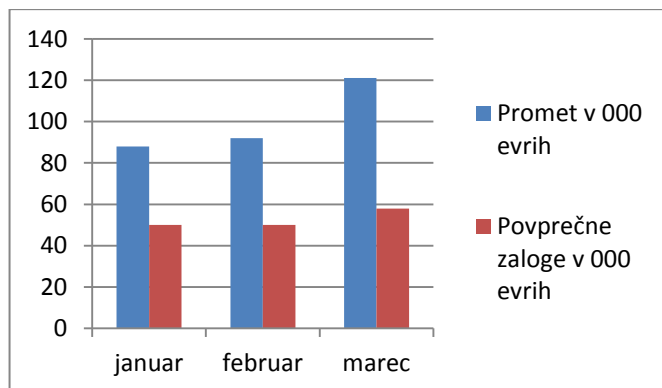
23. Za določeno prodajalno razpolagamo z naslednjimi podatki: (40 točk)

Mesec	Promet v 000 evrih	Povprečne zaloge v 000 evrih
Januar 2010	88	50
Februar 2010	92	50
Marec 2010	121	58

- Ocenite povprečni mesečni promet v prvem tromesečju leta 2011 ob pričakovani letni stopnji rasti +4,0.
- Izračunajte koeficient obračanja zalog v prvem tromesečju.
- S stolpnim grafikonom primerjajte gibanje prometa in zalog.

REŠITEV:

- Povprečni mesečni promet v I. tromesečju 2011 bo predvidoma znašal 104.350 EUR.
- $K = 5,71$
-

24. Za določeno prodajalno razpolagamo z naslednjimi podatki: (40 točk)

Leto	Promet v 000 evrih	Povprečno število zaposlenih
2006	160	10
2007	160	10
2008	180	10
2009	200	9
2010	210	10

- Izračunajte promet na zaposlenega po letih.
- Izračunajte verižne indekse prometa na zaposlenega.
- Izračunajte indekse gibanje prometa glede na leto 2006.

REŠITEV:

a), b) in c)

Leto	Promet v 000 evrih	Povprečno število zaposlenih	Promet/zap. v 000 evrih	Verižni indeks	Indeks
2006	160	10	16	-	100
2007	160	10	16	100,0	100
2008	180	10	18	112,5	112,5
2009	200	9	22,22	123,4	125,0
2010	210	10	21	94,5	131,3

25. Za določeno prodajalno razpolagamo z naslednjimi podatki: (40 točk)

Mesec	Promet v 000 evrih	Indeks prometa
Januar		94
Februar		92
Marec	90	98
April		106
Maj		100

- Izračunajte promet za manjkajoče mesece.
- Izračunajte verižne indekse za promet.
- Izračunajte indekse s stalno osnovo 100 za april.

REŠITEV:

a), b) in c)

Mesec	Promet v 000 evrih	Indeks prometa	Verižni indeks	Indeks april = 100
Januar	86,33	94,0	-	88,7
Februar	84,49	92,0	97,9	86,8
Marec	90	98,0	106,5	92,5
April	97,35	106,0	108,2	100,0
Maj	91,84	100,0	94,3	94,3

26. Meseca junija je bil promet v neki samopostrežni prodajalni 130.000 evrov, julija 7 % večji in avgusta 12 % manjši kot junija. Zaposlenih je bilo v vseh treh mesecih po 7 delavcev. (40 točk)

- Izračunajte povprečni promet na zaposlenega.

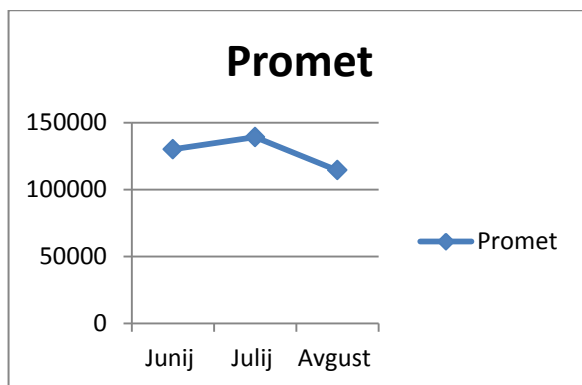
- b) Izračunajte verižne indekse za promet na zaposlenega po mesecih.
 c) Grafično ponazorite gibanje prometa.

REŠITEV:

a), b)

Mesec	Promet	Indeks	Zaposleni	Promet/zaposlenega	Verižni indeks za promet/zaposlenega
Junij	130.000		7	18.571,43	-
Julij	139.100		7	19.871,43	107,0
Avgust	114.400		7	16.342,86	82,2

c)

27. Za določeno klasično prodajalno razpolagamo z naslednjimi podatki: (40 točk)

Leto	Promet v 000 evrih
2005	1500
2006	1370
2007	1460
2008	1580
2009	1540
2010	1750

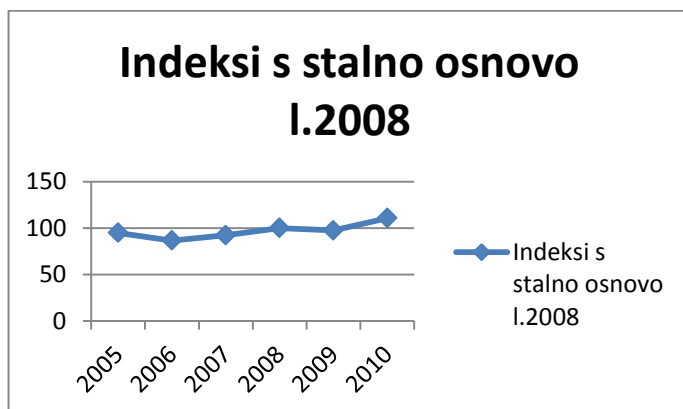
- a) Izračunajte indekse s stalno osnovo za leto 2008.
 b) Izračunajte stopnje rasti.
 c) Prikažite indekse s stalno osnovo za leto 2008 z linijskim grafikonom

REŠITEV:

a), b)

Leto	Promet v 000 evrih	Ij 2000=100	Sj
2005	1.500	94,9	-
2006	1.370	86,7	-8,7
2007	1.460	92,4	+6,6
2008	1.580	100,0	+8,2
2009	1.540	97,5	-2,5
2010	1.750	110,8	+13,6

c)

28. Določeno trgovsko podjetje je v letu 2010 ustvarilo 140 mio. evrov prometa z 1007 zaposlenimi. (40 točk)

- Ocenite gibanje prometa in zaposlenih do leta 2015, ob predpostavki, da bo letni koeficient rasti prometa 1,023 ter stopnja zaposlenosti letno -2,0.
- Izračunajte promet na zaposlenega do leta 2015.

REŠITEV:

a), b)

Leto	Promet v mio EUR	Zaposleni	Promet/zaposlenega v mio EUR
2010	140	1007	0,13903
2011	143,22	986,9	0,14512
2012	146,51	967,1	0,15149
2013	149,88	947,8	0,15813
2014	153,33	928,8	0,16508
2015	156,86	910,2	0,17234

29. Za leto 2010 poznamo podatke o prometu in povprečnih mesečnih zalogah za podjetja A, B in C: (40 točk)

	Promet v 000 evrih			Povprečne mesečne zaloge v 000 evrih		
	A	B	C	A	B	C
Tekstil	-	1250	3750	380	210	440
Tehnični predmeti	10080	14380	8270	1680	2910	1250

Hrana	8040	3840	9170	400	200	410
Pijača	3020	1680	3790	120	70	130

- Izračunajte letni koeficient obračanja zalog za podjetje A, B in C.
- Izračunajte strukturo prometa po vrstah blaga za podjetje B.
- Komentirajte dobljene rezultate naloge a).

REŠITEV:

- Letni promet v 000 EUR: A = 21.140; B = 21.150; C = 24.980.
Povprečne mesečne zaloge v 000 EUR: A = 2.580; B = 3.390; C = 2.230.
Koeficient obračanja zalog: A = 8,19, B = 6,24, C = 11,20.
- Tekstil 5,9 %, tehnični predmeti 68,0 %, hrana 18,2 %, pijača 7,9 %.
- Če ne upoštevamo strukture prodaje, potem podjetje C najbolj obvladuje zaloge, sledi podjetje A, najslabše pa podjetje B.

30. Za določeno prodajalno razpolagamo s podatki o prometu in zaposlenih po letih: (40 točk)

Leto	Promet v 000 evrih	Število zaposlenih
2007	2830	14
2008	2790	13
2009	2880	15
2010	3330	14

- Izračunajte promet na zaposlenega po letih.
- Izračunajte stopnje rasti prometa po letih.
- Ocenite višino prometa v letu 2011, če bo koeficient rasti 1,20.

REŠITEV:

a), b)

Leto	Promet v 000 evrih	Število zaposlenih	Promet/zaposlenega v 000 evrih	Stopnje rasti
2007	2.830	14	202,14	-
2008	2.790	13	214,62	-1,4
2009	2.880	15	192,00	+3,2
2010	3.330	14	237,86	+15,6

- c) Promet v letu 2011 bo predvidoma $1,2 \times 3.330.000 = 3.996.000$ EUR

31. Določeno trgovsko podjetje je imelo v letu 2006 650027 evrov prometa in povprečno 160 zaposlenih. Do leta 2010 je znašal letni koeficient rasti prometa 1,115; medtem ko je bila letna stopnja rasti zaposlenih 2,0. (40 točk)

- Izračunajte promet podjetja po letih do leta 2010.
- Izračunajte število zaposlenih po letih do leta 2010.
- Izračunajte promet na zaposlenega do leta 2010 in verižne indekse za promet na zaposlenega.

REŠITEV:

a), b) in c)

Leto	Promet v evrih	Povprečno število zaposlenih	Promet/zaposlenega	Verižni indeks
2006	650.027,00	160,0	4.062,67	-
2007	724.780,11	163,2	4.441,05	109,3
2008	808.129,82	166,5	4.853,63	109,3
2009	901.064,75	169,8	5.306,62	109,3
2010	1.004.687,19	173,2	5.800,73	109,3

32. Za določeno trgovsko podjetje razpolagamo s podatki o starosti zaposlenih: (40 točk)

Starost zaposlenih	Število zaposlenih
nad 10 - 20	57
nad 20 - 30	116
nad 30 - 40	200
nad 40 - 50	180
nad 50 - 60	60

- Določite spodnjo in zgornjo mejo drugega razreda.
- Izračunajte kumulativo frekvenc.
- Prikažite kumulativo frekvenc grafično.

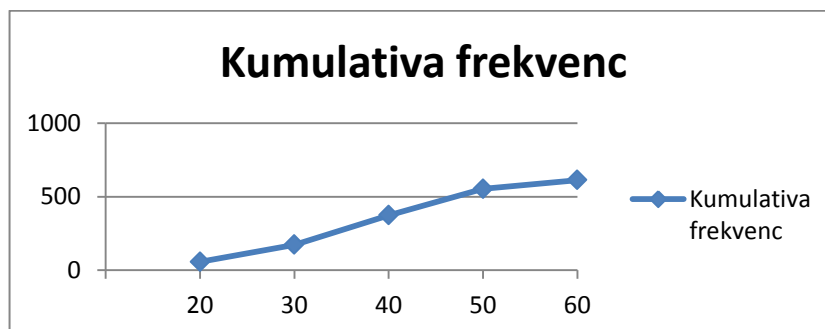
REŠITEV:

a) Spodnja meja drugega razreda je 20, zgornja 30.

b)

Razred	Frekvenc	Kumulativa frekvenc
nad 10 - 20	57	57
nad 20 - 30	116	173
nad 30 - 40	200	373
nad 40 - 50	180	553
nad 50 - 60	60	613

c)

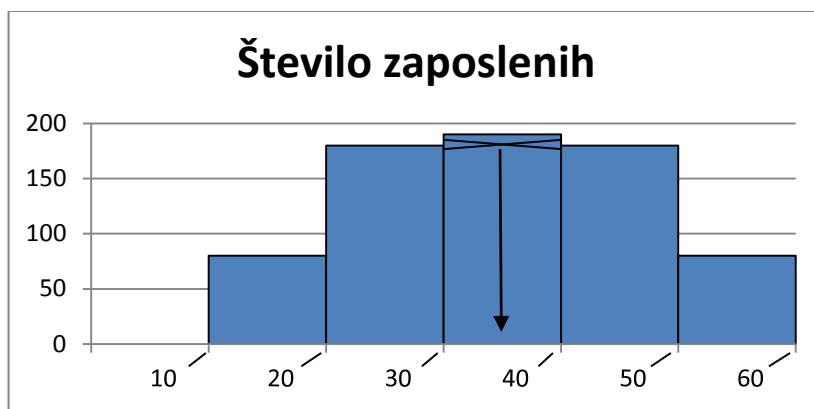
33. V nekem podjetju je naslednja sestava zaposlenih po starosti: (40 točk)

Starost	Število zaposlenih
10 - 20	80
20 - 30	180
30 - 40	190
40 - 50	180
50 - 60	80

- Prikažite gornjo frekvenčno porazdelitev grafično in grafično ocenite vrednost modusa.
- Izračunajte aritmetično sredino.
- Določite vrednost mediane.

REŠITEV:

a)

b)

Starost	Število zaposlenih (f)	Sredina razreda (y)	fx
10 - 20	80	15	1.200
20 - 30	180	25	4.500
30 - 40	190	35	6.650
40 - 50	180	45	8.100
50 - 60	80	55	4.400
Skupaj	710		24.850

Aritmetična sredina je 35 ($24.150 : 690$).

- Ker imamo opravka s simetrično porazdelitvijo, imajo mediana, modus in aritmetična sredina enako vrednost. Torej je mediana 35.

34. Za trgovsko podjetje živilske stroke razpolagamo z naslednjimi podatki o prometu na zaposlenega: (40 točk)

Promet na zaposlenega v 000 evrih	Število prodajaln
nad 0 - 5	1
5 - 10	5
10 - 15	20
15 - 20	17
20 - 25	7

- Izračunajte relativne frekvence in kumulativo relativnih frekvenc.
- Kakšen delež prodajaln ustvari do 15000 evrov na zaposlenega.
- Prikažite frekvenčno razporeditev s stolpci.

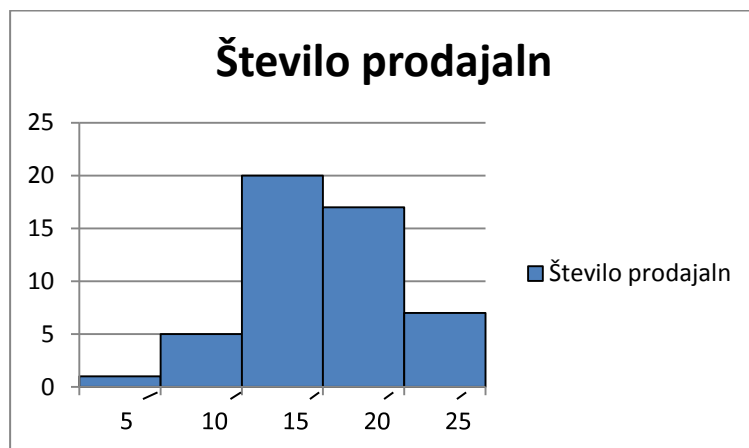
REŠITEV:

a)

Promet na zaposlenega v 000 evrih	fk	fo	Fo
nad 0 - 5	1	0,02	0,02
5 - 10	5	0,10	0,12
10 - 15	20	0,40	0,52
15 - 20	17	0,34	0,86
20 - 25	7	0,14	1,00
	50	1	

b) Do 15.000 evrov ustvari 52 % prodajaln.

c)

35. Za določeno podjetje razpolagamo z naslednjimi podatki o višini osebnih dohodkov: (40 točk)

Višina osebnih dohodkov v evrih	Število delavcev
500 - 700	10
700 - 900	181
900 - 1100	30
1100 - 1300	3
1300 - 1500	1

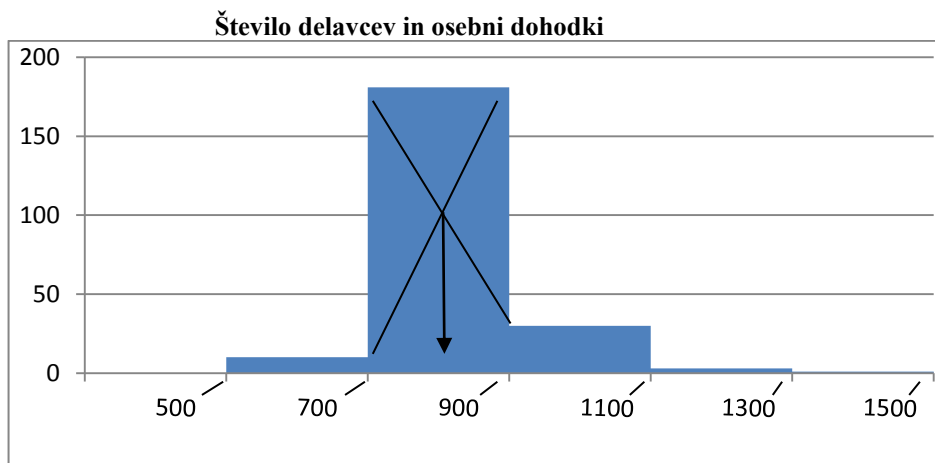
- Izračunajte povprečni mesečni dohodek z aritmetično sredino.
- Kakšna je porazdelitev dohodkov v gornji tabeli?
- Grafično ocenite modus.

REŠITEV:

a) Povprečni osebni dohodek je 825,78 evrov.

b) Porazdelitev je asimetrična v desno, kar pomeni, da je aritmetična sredina najvišja srednja vrednost, sledi mediana, modus pa je najmanjši.

c)

36. Za določeno trgovsko podjetje so nam na razpolago podatki o prometu na zaposlenega v njihovih prodajalnah: (40 točk)

Promet na zaposlenega v 000 evrih	Število prodajaln
nad 0 – 5	1
5 – 10	5
10 – 15	20
15 – 20	17
20 – 25	7

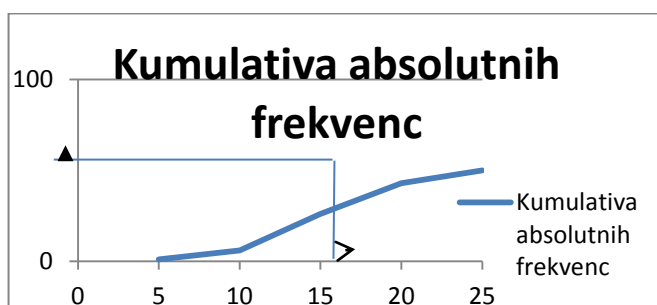
- Izračunajte kumulativo absolutnih frekvenc.
- Prikažite kumulativo absolutnih frekvenc grafično in grafično ocenite v koliko prodajalnah je promet na zaposlenega večji od 17500 evrov.

REŠITEV:

a)

Promet na zaposlenega v 000 evrih	Število prodajaln (f_y)	F_j
nad 0 – 5	1	1
5 – 10	5	6
10 – 15	20	26
15 – 20	17	43
20 – 25	7	50

b)

37. Za določeno podjetje razpolagamo s podatki o osebnih dohodkih zaposlenih: (40 točk)

Osebni dohodki v evrih	Število delavcev
500 – 700	15
700 – 900	130
900 – 1100	110
1100 – 1300	14
1300 – 1500	3

- Izračunajte povprečni osebni dohodek na delavca
- Prikažite gornjo porazdelitev s histogramom in grafično ocenite modus.
- Katera srednja vrednost bi bila v navedenem primeru najprimernejša?

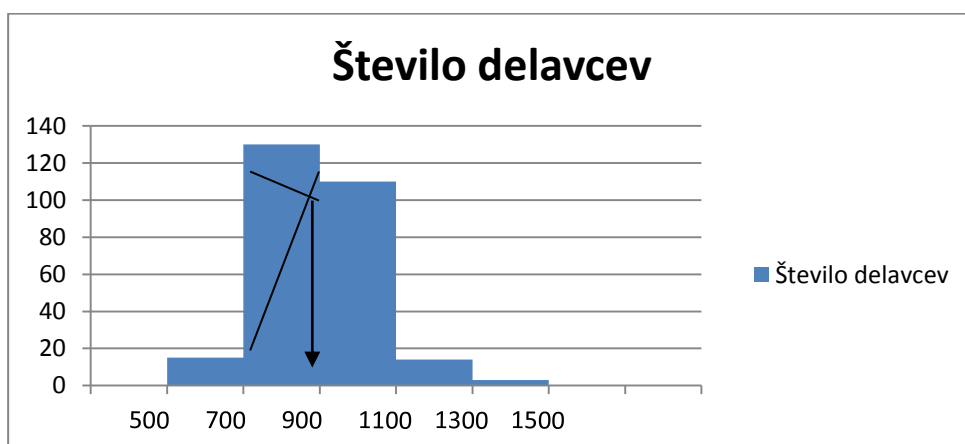
REŠITEV:

a)

Osebni dohodki v evrih	Število delavcev (f)	Sredina razreda (y)	fxy
500 – 700	15	600	9.000
700 – 900	130	800	104.000
900 – 1100	110	1.000	110.000
1100 – 1300	14	1.200	16.800
1300 – 1500	3	1.400	4.200
Skupaj	272		244.000

$$M = 244.000 : 272 = 897,06$$

b)

c) Najprimernejša bi bila mediana, ker je najbližja večini opazovanih enot.

38. Za določeno podjetje razpolagamo s podatki starosti zaposlenih: (40 točk)

Starost	Število zaposlenih
do 20	50
20 - 40	120
40 - 60	160
nad 60	70

- Izračunajte relativno frekvenco in kumulativno frekvenco.
- Izračunajte kumulativno relativnih frekvenc in razložite, kaj pomeni izračunani podatek v drugem razredu.
- Razložite, kaj vam pove relativna frekvenca v tretjem razredu.

REŠITEV:

a)

Starost	Število zaposlenih	Relativna frekvenca	Kumulativna frekvenca	Kumulativna relativnih frekvenc
do 20	50	0,125	50	0,125
20 - 40	120	0,300	170	0,425
40 - 60	160	0,400	330	0,825
nad 60	70	0,175	400	1,000
Skupaj	400	1,000		

b) Kumulativna relativnih frekvenc v drugem razredu pove, da je 42,5 % zaposlenih mlajših od 40 let.

c) 40 % zaposlenih je starih med 40 in 60 let.

39. Za trgovsko podjetje živilske stroke razpolagamo z naslednjimi podatki o prometu v njegovih prodajalnah: (40 točk)

Promet na zaposlenega v 000 evrih	Število prodajaln
0 - 30	2
30 - 60	30
60 - 90	48
90 - 120	9
120 - 150	11

- Izračunajte povprečni promet na eno prodajalno s pomočjo aritmetične sredine.
- Grafično – s poligonom prikažite gornjo porazdelitev.
- Na osnovi grafičnega prikaza ugotovite v kakšnem medsebojnem odnosu so aritmetična sredina, mediana in modus.

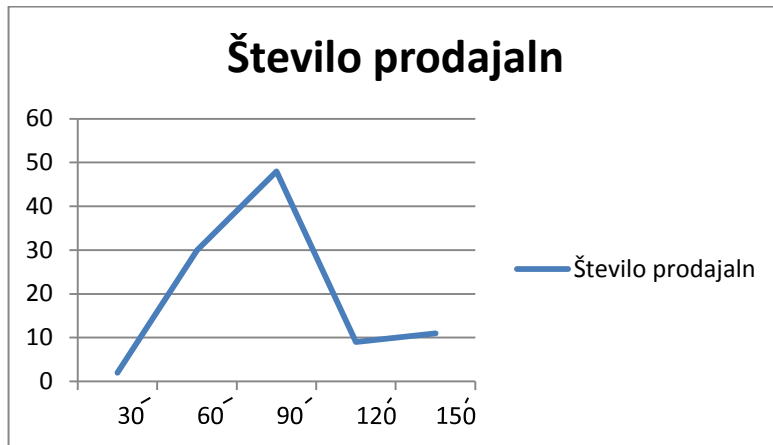
REŠITEV:

a)

Promet na zaposlenega v 000 evrih	Število prodajaln (f)	Sredina razreda (y)	fx
0 - 30	2	15	30
30 - 60	30	45	1.350
60 - 90	48	75	3.600
90 - 120	9	105	945
120 - 150	11	135	1.485
Skupaj	100		7.410

Povprečni promet na eno prodajalno je 74.100 evrov ($7.410.000 : 100$).

b)

c) *Frekvenčna porazdelitev je asimetrična v desno, zato je aritmetična sredina največja, sledi mediana, vrednost modusa pa je najmanjša.*

40. Za določeno prodajalno razpolagamo s podatki o višini enkratnih nakupov: (40 točk)

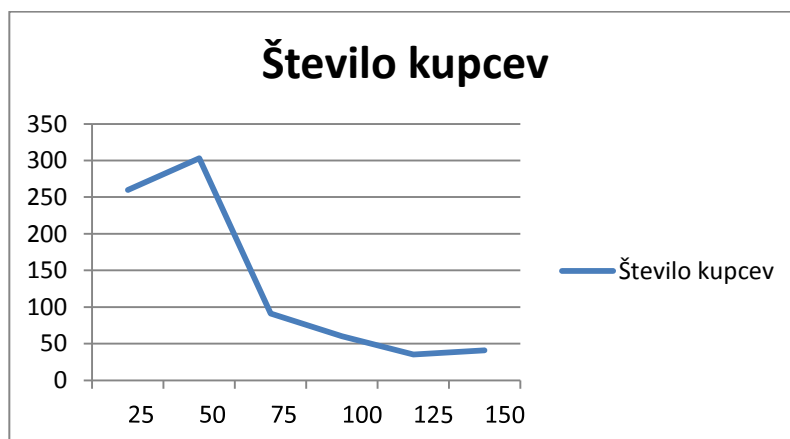
Višina enkratnih nakupov v evrih	Število kupcev
0 - 25	260
25 - 50	303
50 - 75	91
75 - 100	60
100 - 125	35
125 - 150	41

- Izračunajte modus.
- Prikažite grafično navedeno razvrstitev.
- Opišite, kje se nahaja mediana glede na aritmetično sredino in modus.

REŠITEV:

a) $Mo = 25 + 25 (303 - 260) / 606 - 260 - 91) = 29,22$

b)

c) *Razvrstitev je asimetrična v desno, zato je aritmetična sredina največja, mediana pa se nahaja med modusom in aritmetično sredino.*

41. Za neko trgovsko podjetje razpolagamo s podatki o mesečnem prometu v njegovih prodajalnah: (40 točk)

Promet v 000 evrih	Število prodajaln
0 - 50	5
50 - 100	45
100 - 150	35
150 - 200	10
200 - 250	5

- a) Izračunajte mediano.
 b) Prikažite porazdelitev grafično s histogramom in grafično ocenite velikost modusa.

REŠITEV:

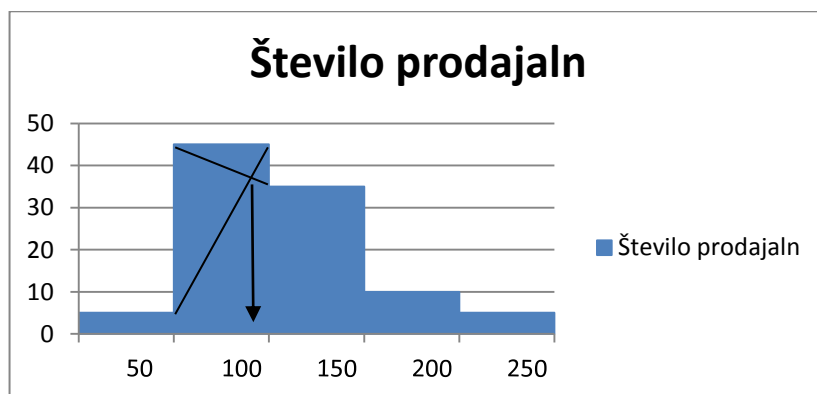
a)

Promet v 000 evrih	Število prodajaln (f)	F
0 - 50	5	5
50 - 100	45	50
100 - 150	35	85
150 - 200	10	95
200 - 250	5	100
Skupaj	100	

$$R = (N + 1) : 2 = 50,5$$

$$Me = 100 + 50 (50,5 - 50) / 35 = 100,71$$

b)

42. V določeni prodajalni so grupirali artikle v skupine glede na razliko v ceni, ki jo dosegajo: (40 točk)

Razlika v ceni v %	Število artiklov
0 - 10	600
10 - 20	1750
20 - 30	3050
30 - 40	175

- a) Izračunajte povprečno razliko v ceni.
 b) Grafično ocenite vrednost mediane.

REŠITEV:

a)

Razlika v ceni v %	Število artiklov	Sred. razreda (y)	fxy	F
0 - 10	600	5	3.000	600
10 - 20	1.750	15	26.250	2.350
20 - 30	3.050	25	76.250	5.400
30 - 40	175	35	6.125	5.575
Skupaj	5.575		111.625	

$$M = 111.625 : 5.575 = 20,02$$

Povprečna razlika v ceni je 20,02 %.

b)

Mediana je približno 23.

43. Določeno trgovsko podjetje ima 117 prodajaln, z naslednjim povprečnim mesečnim prometom: (40 točk)

Povprečni mesečni promet v 000 evrih	Število prodajaln
0 - 50	23
50 - 100	42
100 - 150	40
150 - 200	8
200 - 250	3
250 - 300	1

- Izračunajte povprečni promet na prodajalno.
- Grafično ocenite vrednost modusa.
- Ali je mediana večja ali manjša od aritmetične sredine?

REŠITEV:

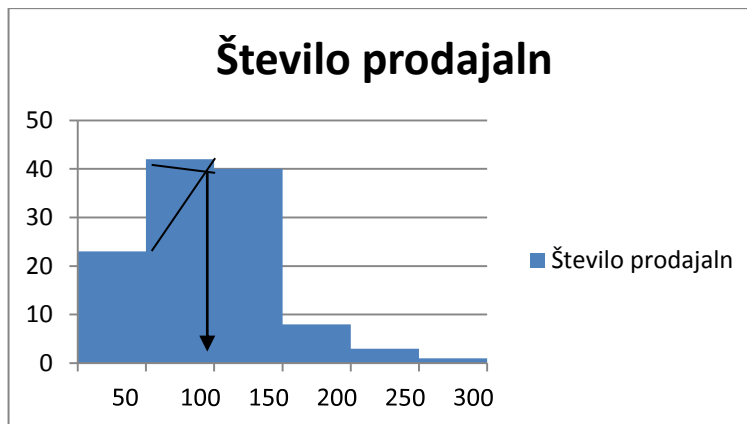
a)

Povprečni mesečni promet v 000 evrih	Število prodajaln	Sred. razreda (y)	fxy
0 - 50	23	25	575
50 - 100	42	75	3.150
100 - 150	40	125	5.000
150 - 200	8	175	1.400
200 - 250	3	225	675
250 - 300	1	275	275
Skupaj	117		11.075

$$M = 11.075 : 117 = 94,66$$

Povprečni mesečni promet na prodajalno je 94.660 evrov.

b)

c) Porazdelitev je asimetrična v desno, zato je mediana manjša od aritmetične sredine.

44. V petih živilskih prodajalnah so naslednje cene krompirja: (40 točk)

Prodajalna	Cena krompirja v evrih
A	0,40
B	0,45
C	0,35
D	0,30
E	0,50

- Izračunajte povprečno ceno krompirja.
- Izračunajte variacijski razmik.
- Izračunajte standardni odklon.

REŠITEV:

a)

Prodajalna	Cena krompirja v evrih (y)	y^2
A	0,40	0,16
B	0,45	0,2025
C	0,35	0,1225
D	0,30	0,09
E	0,50	0,25
Skupaj	2,00	0,8250

$$M = 2 : 5 = 0,40$$

Povprečna cena krompirja je 0,40 evra.

$$b) \text{ Variacijski razmik } VR = 0,50 - 0,30 = 0,20$$

$$c) \sigma^2 = (0,825 - (4 : 5)) : 5 = 0,005; \sigma = 0,07$$

45. Za živilsko prodajo je značilno sezonsko nihanje prometa. Tako razpolagamo za določeno prodajalno s podatki o prometu po četrtletjih: (40 točk)

Četrletje	Promet v 000 evrih
I	200
II	240
III	250
IV	290

- Izračunajte povprečni mesečni promet.
- Izračunajte variacijski razmik.
- Izračunajte standardni odklon.

REŠITEV:

a)

Četrletje	Promet v 000 evrih (y)	y^2
I	200	40.000
II	240	57.600
III	250	62.500
IV	290	84.100
Skupaj	980	244.200

Povprečni mesečni promet je 81.666,67 evrov (980.000 : 12).

b) VR = 290.000 - 200.000 = 90.000 evrov.

c) $s^2 = (244.200 - (980.000 : 4)) : 4 = 1025$; $s = 32,02 \times 10^3$ evrov.

46. Za določeno prodajalno razpolagamo s podatki o odsotnosti z dela po četrletjih: (40 točk)

Četrletje	Promet v 000 evrih
I	50
II	60
III	70
IV	40

- Izračunajte povprečno odsotnost.
- Izračunajte variacijski razmik.
- Izračunajte standardni odklon.

REŠITEV:

a)

Četrletje	Promet v 000 evrih (y)	y^2
I	50	2.500
II	60	3.600
III	70	4.900
IV	40	1.600
Skupaj	220	12.600

Povprečna odsotnost v četrletju je 55 (220:4).

b) VR = 70 - 40 = 30

c) $s^2 = (12.600 - (48.400 : 4)) : 4 = 125$; $s = 11,18 \times 10^3$ evrov

47. Za določeno prodajalno razpolagamo s podatki o letnem prometu v obdobju 2007 do 2010: (40 točk)

Leto	Promet v 000 evrih
2007	1700
2008	1750
2009	1850
2010	2000

- a) Izračunajte povprečni koeficient rasti in povprečno stopnjo rasti prometa.
b) Na osnovi prometa v letu 2010 s pomočjo koeficienta rasti napovedajte promet v letu 2011.

REŠITEV:

a) $K_{pov.} = (y_n/y_0)^{1/(n-1)} = (2.000 / 1.700)^{1/3} = 1,056$
Povprečna stopnja rasti je 5,6 %.

b) Promet v letu 2011 bo 2.112.000 evrov ($2.000.000 \times 1,056$).

48. Za določeno samopostrežno prodajalno razpolagamo s podatki o povprečnih zalogah v zadnjih petih letih: (40 točk)

Leto	Povprečne zaloge v 000 evrih
2006	290
2007	270
2008	260
2009	250
2010	220

- a) Za koliko odstotkov so se zmanjšale zaloge v letu 2008 glede na leto 2007?
b) Ocenite višino zalog v letu 2011 na osnovi gibanja prometa do leta 2010.

REŠITEV:

a) Zaloge so se v letu 2008 zmanjšale za 3,7 % ; $100 (260 - 270) : 270 = -3,7 \%$

b) $K_{pov.} = (y_n/y_0)^{1/(n-1)} = (220 / 290)^{1/4} = 0,933$

Zaloge v letu 2011 bodo znašale 205.260 evrov ($0,933 \times 220.000$).

49. Manjša prodajalna je imela v letih 2007 do 2010 naslednji promet: (40 točk)

Leto	Promet v 000 evrih
2007	200
2008	230
2009	240
2010	250

- a) Izračunajte povprečno stopnjo rasti.
b) Ocenite vrednost prometa v letu 2012 na osnovi gibanja prometa do leta 2010.
c) Prostorčno določite obliko trenda.

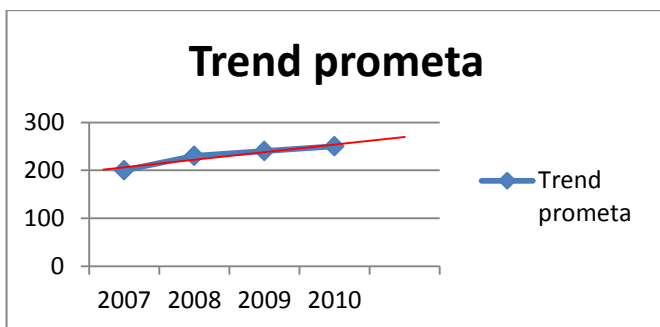
REŠITEV:

a) $K_{pov.} = (y_n/y_0)^{1/(n-1)} = (250 / 200)^{1/3} = 1,077$

Povprečna stopnja rasti prometa od leta 2007 do 2010 je bila 7,7 % letno.

b) Vrednost prometa v letu 2012 bo 289.982 evrov ($250 \times 1,077^2$).

c)

50. Za določen hipermarket so nam na razpolago podatki o prometu na zaposlenega v zadnjih štirih letih: (40 točk)

Leto	Promet na zaposlenega v 000 evrih
2007	17
2008	19
2009	21
2010	23

- a) Izračunajte povprečni koeficient rasti prometa in povprečno stopnjo rasti.
 b) S pomočjo povprečnega koeficienta rasti predvidite promet na zaposlenega v letu 2011 in 2012.

REŠITEV:

a) $K_{pov.} = (y_n/y_0)^{1/(n-1)} = (23 / 17)^{1/3} = 1,106$

Povprečna stopnja rasti od leta 2007 do 2010 je bila 10,6 % letno.

- b) Promet na zaposlenega v letu 2011 bo 25.438 ($1,106 \times 23.000$), v letu 2012 pa 28.134 evrov ($1,106 \times 25.438$).

51. Za določen hipermarket imamo podatke: (40 točk)
 - povprečni mesečni promet je 3,3 mio evrov,
 - mesečni koeficient obračanja zalog $K = 1,2$.
 Zaradi neugodnih poslovnih rezultatov je bilo imenovano novo vodstvo, ki je med drugimi ukrepi uspelo ob večji skrbi za zaloge bistveno povečati koeficient obračanja zalog na $K = 1,5$.
 Izračunajte, za koliko so se zmanjšale potrebe po finančnih sredstvih za financiranje zalog, če je ostal povprečni mesečni promet enak.

REŠITEV:

$$K = Y:X, X = Y:K$$

$$X_a = 3,3 : 1,2 = 2,75$$

$$X_b = 3,3 : 1,5 = 2,2$$

Potrebe po finančnih sredstvih so se zmanjšale za 550.000 evrov.

52. Določeno trgovsko podjetje je v letu 2010 ustvarilo povprečno mesečno 3,7 mio. evrov prometa. (40 točk)
 Ugotovili so, da jih zaloge preveč obremenjujejo, saj je mesečni koeficient obračanja zalog (K) znašal le 1,0.
 Za leto 2011 so predvideli zmanjšanje povprečnih mesečnih zalog za 500.000

evrov.

Izračunajte predviden mesečni koeficient obračanja zalog v letu 2011 ob pogoju, da bo povprečni mesečni promet enak kot v preteklem letu.

REŠITEV:

$$K = Y:X, X = Y:K$$

Povprečne mesečne zaloge v letu 2010: $X = 3,7:1 = 3,7$.

Predvideni koeficient obračanja zalog v letu 2011 bo: $K = 3,7:3,2 = 1,156$.

53. V določenem trgovskem podjetju so ob povprečni mesečni zalogi 4 mio. evrov ustvarili v letu 2009 35 mio. evrov prometa. (40 točk)
V letu 2010 pa je vodstvo popolnoma zanemarilo kontrolo nad zalogami, tako da je letni koeficient obračanja zalog znašal $K = 6$.
Izračunajte, koliko več sredstev je morale podjetje mesečno zagotavljati za financiranje zalog v letu 2010.

REŠITEV:

$$K = Y:X, X = Y:K$$

Povprečne mesečne zaloge v 2010 so: $35 : 6 = 5,833$.

Podjetje je moralo v letu 2010 zagotavljati 1,833 mio. evrov (5,833- 4) več sredstev za zaloge.

54. Ste lastnik(ca) samopostrežne prodajalne s povprečnim mesečnim prometom 170000 evrov. (40 točk)
Letni koeficient obračanja zalog je $K = 13$.
Ugotovili ste, da vas zaloge finančno preveč obremenjujejo in zato ste s povečanim nadzorom zalog in pogostejšimi nabavami povečali letni koeficient obračanja zalog na $K = 20$.
Izračunajte, koliko ste z navedenim ukrepom zmanjšali mesečne finančne obveznosti za pokrivanje zalog.

REŠITEV:

$$K = Y:X, X = Y:K$$

Prvotne povprečne mesečne zaloge: $X = 12 \times 170.000 : 13 = 156.923$.

Sedanje povprečne mesečne zaloge: $X = 12 \times 170.000 : 20 = 102.000$.

Mesečne finančne obveznosti za financiranje zalog so se zmanjšale za 54.923 evrov (156.923 - 102.000).

PRIPOROČENA LITERATURA:

- M. Štalec: **Trgovinsko računstvo I-II**, Srednja trgovska šola Ljubljana, 1995.
- B. Košmelj: **Statistika**, DZS, Ljubljana, 1994.
- M. Šadl, M. Terseglav Klemenc: **Zbirka vaj za statistiko**, Statistično društvo, Ljubljana, 1996.
- Ivan Štalec: **Trgovinsko računstvo**. Srednja trgovska šola, 2007.

Potek izpita:

Pisni izpit poteka 2 šolski uri (90 minut). Kandidat na izpitu lahko uporablja formule, ki NE smejo vsebovati dodatnega besedila.

2. POSLOVNA MATEMATIKA

Ob nalogah so končne rešitve, s katerimi lahko preverite, ali ste nalogo prav rešili.

POZOR: Samo končne rešitve niso dovolj za opravljen izpit.

SKLEPNI RAČUN

1. Delavec A izgotovi v 7 urah 56 predmetov. Koliko predmetov naj izgotovi delavec B v 13 urah, če želi biti za 25 % boljši od prvega? (25 točk)
R: 130 predmetov
2. Na 6 strojih izdelamo v 14 dneh pri 8 urnem delavniku 12.800 m blaga, širine 90 cm. Koliko m blaga širine 80 cm lahko proizvede 5 strojev v 21 dneh pri 7 urnem delavniku? (25 točk)
R: 15.750 m
3. Za preplastitev 8 km dolge in 16 m široke ceste porabimo 3.720 ton asfalta, če je plast debela 2 cm. Koliko bo debela plast, če bomo za 26 km dolgo in 15 m široko cesto porabili 17.000 ton asfalta? (25 točk)
R: 3 cm
4. 72 tkalcev stke v 14 dneh pri 8 urnem delavniku 400 kosov tkanine dolžine 32 m in 90 cm širine. Koliko kosov tkanine, ki bo 35 m dolga in 80 cm široka, bo stkalo 60 tkalcev v 21 dneh pri 7 urnem delavniku? (25 točk)
R: 450 kosov

VERIŽNI RAČUN

5. Koliko bomo plačali za 100 kg moke, če smo za 5 litrov olja plačali 28,50 d.e. in stane 8,5 kg moke toliko kot 3 litri olja? (25 točk)
R: 201,18 d.e.
6. Dve luki sta oddaljeni druga od druge 25 milj. Ladja je to razdaljo preplula v 2,5 urah. Koliko časa bi plula do luke A, ki je oddaljena 463,75 km? (1 milja = 1853 m) (25 točk)
R: 25 ur
7. V Švico smo izvozili blago, ki smo ga pri nas prodajali v 5 kg zavitkih po 12,45 EUR. Koliko CHF smo dobili za 10 ton tega blaga, če smo plačali posredniku 4 % provizije? (tečaj 1 EUR = 1,4148 CHF) (25 točk)
R: 33.819,38 CHF

RAZDELILNI RAČUN

8. Nagrado 2.800,00 d.e. je treba razdeliti med 4 delavce v razmerju 10 : 15 : 20 : 25. Koliko bo dobil vsak delavec? (25 točk)
R: 400, 600, 800, 1.000
9. Kako bomo razdelili zaslužek 10.324,48 d.e. med tri skupine delavcev, če je delala: (25 točk)
 - prva skupina 8 delavcev 9 dni po 7,5 ur na dan;
 - druga skupina 11 delavcev 8 dni po 7 ur na dan;
 - tretja skupina 14 delavcev 7 dni po 6 ur na dan.

R: 3.196,80 d.e., 3.646,72 d.e., 3.480,96 d.e.

10. Trije delavci so skupaj zaslužili 2.480,00 d.e. Kako si razdelijo ta znesek, če je prvi delal 10 dni po 8 ur na dan, drugi 12 dni po 7 ur na dan, tretji 10 dni po 7 ur na dan, pri tem pa je urna postavka tretjega delavca petino večja od urnih postavk prvega in drugega delavca? (25 točk)
R: 800, 840, 840

ZMESNI RAČUN

11. Mešali bomo 150 kg kave po 21 d.e. in 100 kg kave po 26 d.e. za kg. Kakšna bo cena mešanice? (25 točk)
R: 23 d.e.
12. Koliko kg kave po 24 d.e. in koliko kave po 33 d.e. moramo mešati, da dobimo 125 kg kave po 29,40 d.e.? (25 točk)
R: 50, 75
13. Koliko vode moramo dodati 100 litrom 96 % alkohola, da bomo dobili 60 % alkohol? (25 točk)
R: 60 l
14. Zlatar ima na razpolago čisto zlato in 21 g 14-karatnega zlata. Koliko čistega zlata mora dodati, če želi iz celotne količine 14-karatnega zlata dobiti 18-karatno zlato? (25 točk)
R: 14 g
15. Kako bomo mešali blago, ki ga sicer prodajamo po 113 d.e., 107 d.e., 99 d.e., 95 d.e., če želimo prodajati mešanico po 105 d.e.? (25 točk)
R: 5 : 3 : 1 : 4
16. Kako moramo mešati blago po 30 d.e., 37 d.e., 31 d.e., 40 d.e., da bomo dobili 880 kg mešanice po 34 d.e.? (25 točk)
R: 330 kg po 30 d.e., 165 kg po 37 d.e., 165 kg po 31 d.e., 220 kg po 40 d.e.

PROCENTNI RAČUN

17. Načrtovani iztržek je bil 950.000 d.e. Iztržili smo 780.000 d.e. Koliko odstotkov smo zaostali za načrtom? (25 točk)
R: 17,9 %
18. Mesu smo znižali ceno za 15 % in stane 560 d.e. Kolikšna je bila prvotna cena in kolikšno je bilo znižanje? (25 točk)
R: 658,82 d.e., 98,82 d.e.
19. Pri plačilu računa v višini 8.500 d.e. so nam priznali 155 d.e. popusta. Koliko procentov od prodaje znaša ta popust? (25 točk)
R: 1,82%
20. Akviziter dobi 10 % provizije za prodajo knjig. Kolikšna je bila vrednost prodanih knjig, če je akviziter prejel 1.200 d.e. provizije? (25 točk)
R: 12.000 d.e.

21. Blago, za katerega je določen 20 % davek na dodano vrednost, prodajamo po 675 d.e. Po čem bomo prodajali to blago, če je oproščeno davka na dodano vrednost? (25 točk)
R: 562,50 d.e.
22. Nabavna vrednost blaga je 415.000 d.e. V to vrednost je vključenih 12 % prevoznih stroškov, 3 % skladiščnih stroškov in 1 % zavarovalnih stroškov. Izračunaj fakturno vrednost in posamezne stroške? (25 točk)
R: FV = 357.758,62 d.e.; Prev. = 42.931,03 d.e.; Sklad. = 10.732,76 d.e.; Zav. = 3.577,59 d.e.
23. V prodajalni se je vrednost prodaje v letu 2010 povečala glede na leto 2009 za 17 %. Kolikšno je to povečanje, če je v letu 2009 znašala prodaja blaga 1.500.000 d.e.? (25 točk)
R: 255.000 d.e.
24. Konec leta 2009 je bilo v prodajalni skupno 85 zaposlenih, konec leta 2010 pa je bilo 3,53 % zaposlenih več. Koliko je bilo zaposlenih konec leta 2010? (25 točk)
R: 88
25. Za koliko procentov več blaga dobimo za isti denar, če se cena blaga zniža za 20 %? (25 točk)
R: 25 %
26. Blago, ki je stalo 200 d.e., se je podražilo za 5 %, čez nekaj časa se je pocenilo za 3 %, se nato dvakrat podražilo po 6 %, nakar smo ga prodali s 4 % gotovinskim popustom in dodali še 20 % davek. Kolikšna je bila končna cena? (25 točk)
R: 263,67 d.e.
27. Kolikšna bi morala biti stopnja marže, da bi bila marža enaka 20 % rabatu? (25 točk)
R: 25 %
28. Prodajalna je imela pri svojem poslovanju naslednje stroške:
- material: 2.500 d.e.
 - gorivo: 1.350 d.e.
 - električna energija: 1.800 d.e.
 - osebni dohodki: 8.500 d.e.
 - ostali stroški: 750 d.e.
- Določi strukturo posameznih stroškov! (25 točk)
R: material 16,78 %, gorivo 9,06 %, električna energija 12,08 %, osebni dohodki 57,05 %, ostali stroški 5,03 %
29. Prodajalna je imela pri poslovanju v letu 2010 za 14.900 d.e. stroškov. Od skupnih stroškov odpade za material 16,78 %, za gorivo 9,06 %, za električno energijo 12,08 %, za osebne dohodke 57,05 % in za ostale stroške 5,03 %. Določi zneske za posamezne vrste stroškov! (25 točk)
R: material 2.500, gorivo 1.350, električna energija 1.800, osebni dohodki 8.500, ostali stroški 750
30. Struktura prometa v neki prodajalni po tromesečjih je v letu 2010 znašala: I. tromesečje 19,05 %, II. tromesečje 22,45 %, III. tromesečje 23,80 % in zadnje tromesečje 34,70 %. Izračunaj promet po tromesečjih, če je znašal skupni promet 350.000 d.e.! (25 točk)

R: I. 66.675, II. 78.575, III. 83.300, IV. 121.450

31. Promet v neki prodajalni je po tromesečjih leta 2010 znašal: I. tromesečje 66.675 d.e., II. tromesečje 78.575 d.e., III. tromesečje 83.300 d.e. in IV. tromesečje 121.450 d.e. Izračunaj v procentih na 2 decimalki, koliko prometa je bilo doseženega v posameznih tromesečjih! (25 točk)
R: I. 19,05 %, II. 22,45 %, III. 23,80 %, IV. 34,70 %
32. V neki prodajalni je v letu 2010 znašal promet:
- pri sadju in zelenjavi: 26.500 d.e.
 - pri mesnih izdelkih: 35.200 d.e.
 - pri galanteriji: 21.300 d.e.
 - ostalo blago: 250.000 d.e.
- Izrazite prodajo posamezne vrste blaga v procentih glede na celoten promet! (25 točk)
R: sadje in zelenjava 7,96 %, mesni izdelki 10,57 %, galanterija 6,39 %, ostalo blago 75,08 %
33. V neki prodajalni je v letu 2010 znašal skupni promet 333.000 d.e. Od tega prometa odpade 7,96 % na sadje in zelenjavo, 10,57 % na mesne izdelke, 6,40 % na galanterijo in 75,07 % na ostalo blago. Izračunajte vrednost prodaje posamezne vrste blaga! (25 točk)
R: sadje in zelenjava 26.506,80 d.e., mesni izdelki 35.198,10 d.e., galanterija 21.312 d.e., ostalo blago 249.983,10 d.e.
34. Končna prodajna vrednost blaga (KPV) je 6.570 d.e. Izračunaj fakturno vrednost (FV), nabavno vrednost (NV) in prodajno vrednost (PV), če je odvisnih stroškov 30 %, marže 15 % in DDV 20 %! (25 točk)
R: FV = 3.662,21, NV = 4.760,87, PV = 5.475
35. Aparat stane v trgovini 444 d.e. V ceno je vključen 20 % DDV in 16 % marža. Kolikšna je nabavna vrednost aparata in kolikšne so posamezne dajatve? (25 točk)
R: DDV = 74, NV = 318,97, marža = 51,03
36. Proizvajalec je trgovcu na prodajno vrednost odobril 13,5 % popusta (rabat). Trгоvec je tako plačal za nabavljeno blago 45.360,60 d.e. Kolikšna je prodajna vrednost blaga? (25 točk)
R: PV = 52.440
37. Dolžni znesek trgovina plača preko banke, ki zato zaračuna 1,5 % provizije in 17 ‰ takse. Kolikšen je dolg, provizija in taksa, če smo skupaj plačali 75.615,30 d.e.? (25 točk)
R: D = 73.270,64, provizija = 1.099,06, taksa = 1.245,6

OBRESTNI RAČUN

38. Po kateri obrestni meri se je obrestovala glavnica 250.000 d.e. od 11. januarja do 30. junija 2010, da je dala 6.300 d.e. obresti? (navadno obrestovanje, meseci po koledarju) (25 točk)
R: 5,41 %
39. Koliko obresti da glavnica 84.200 d.e. po 5½ % v 72 dneh? (navadno obrestovanje, leto 360 dni) (25 točk)

R: 926,20

40. Glavnica povečana za $4\frac{2}{3}\%$ obresti za dobo $3\frac{1}{2}$ leta znaša 15.007 d.e. Koliko so obresti in koliko je čista glavnica? (navadno obrestovanje) (25 točk)
R: $G = 12.900, o = 2.107$
41. Koliko moramo dne 3. 3. 2011 vložiti v banko, ki obrestuje vloge po $6\frac{2}{7}\%$, da bi 27. 4. 2011 imeli z obrestmi vred 706.600 d.e.? Izračunaj tudi obresti. (navadno obrestovanje, meseci po 30 dni, leto 360 dni) (25 točk)
R: $G = 700.000, o = 6.600$
42. S kolikšnim zneskom razpolagamo ob koncu leta, če smo 3. 7. 2010 v banko, ki daje 3% obresti, vložili 20.000 d.e.? (navadno obrestovanje, $K = 365$) (25 točk)
R: 20.297,53

OBRESTNO OBRESTNI RAČUN

43. Kolikšna bo končna vrednost glavnice po 7 letih dekurzivnega obrestovanja, če smo naložili 450.000 d.e., letna obrestna mera pa znaša $7,8\%$, pri:
a) letni kapitalizaciji,
b) kvartalni kapitalizaciji? (25 točk)
R: a) 761.278,98, b) 772.778,37
44. Nekdo bi čez 14 let od danes dolgoval 14.000 d.e. S kakšnim zneskom bi poravnal dolg danes, če je letna kapitalizacija in obrestna mera $8,5\%$? (dekurzivne obresti) (25 točk)
R: 4.467,98
45. Kolikšen znesek dobimo danes, če moramo po treh letih vrniti 100.000 d.e. pri anticipativnem obrestovanju in 10% letni anticipativni obrestni meri? (25 točk)
R: 72.900
46. Glavnica 300.000 d.e. se obrestuje po 6% letni obrestni meri anticipativno 30 let. Na koliko naraste, če je kapitalizacija letna? (25 točk)
R: 1.919.931,11
47. Kolikšno glavnico smo vložili pred 30 leti na 6% p.a. anticipativno obrestovanje, če je bila kapitalizacija polletna in če znaša ta glavnica danes 14.674,33 d.e.? (25 točk)
R: 2.359,73

KREDITNI RAČUN

48. Delavec želi kupiti motorno kolo, ki stane 10.875 d.e. Želi najeti kredit, za katerega bo moral plačati 20% polog (q) in ga vrniti v enkratnem znesku čez 12 mesecev po letni obrestni meri 12% . Izračunajte višino pologa, višino odobrenega kredita, obresti, skupno zadolžitev. (25 točk)
R: $P = 2.175, G = 8.700, o = 1.044, G+o = 9.744$
49. Nekdo želi kupiti avtomobil v vrednosti 25.000 d.e., depozit je 20% , rok odplačevanja 3 leta, obrestna mera 12% . Izračunajte skupni dolg, višino obroka ter ugotovite kreditno sposobnost, če znaša povprečni osebni dohodek delavca 2.500 d.e., količnik pa je $1/3$? (25 točk)
R: $P = 5.000, G = 20.000, G+o = 23.700, R = 658,33, S = 30.000$

50. Delavec ima 1.250 d.e. povprečnega mesečnega osebnega dohodka in želi prejeti 6-mesečno posojilo. Koliko kredita mu lahko odobrimo, če je obrestna mera 10 %, količnik 1/3? Koliko so obresti in koliko znaša celotno vračilo posojila z obrestmi vred čez 6 mesecev? (25 točk)
R: $S = G + o = 2.500$, $G = 2.380,95$, $o = 119,05$
51. Potrošnik je najel kredit za nakup pohištva v vrednosti 3.250 d.e. za dve leti. Polog je 15 %, obrestna mera 12 %. Izračunajte višino pologa, odobreno posojilo, obresti in višino mesečnih obrokov. (25 točk)
R: $P = 487,50$, $G = 2.762,50$, $o = 345,31$, $R = 129,49$

POVPREČNI RAČUN

52. Posamezne prodajalne v podjetju dosegajo naslednje letne količnike obračanja zalog:
- 5 trgovin dosega količnik 10,5,
 - 3 trgovine dosegajo količnik 4,8,
 - 8 trgovin dosega količnik 12,3,
 - 6 trgovin dosega količnik 6,7,
 - 1 trgovina dosega količnik 18,5,
 - 4 trgovine dosegajo količnik 9,6.
- Izračunajte povprečni koeficient obračanja in koliko odstotkov presegajo izračunano povprečje količnika obračanja trgovine z najvišjim količnikom obračanja in koliko odstotkov zaostajajo za povprečjem trgovine z najnižjim količnikom obračanja? (25 točk)
R: Povprečni koeficient obračanja = 9,72, trgovine z najvišjim količnikom presegajo za 90 %, z najmanjšim zaostajajo za 51 %.
53. Izračunajte povprečno storilnost delavcev na uro v trgovini, kjer delajo tri skupine:
 A: 7 delavcev 4 dni po 8 ur/dan in vsak doseže po 180.000 d.e. prometa na dan,
 B: 5 delavcev 6 dni po 7 ur/dan in vsak doseže po 150.000 d.e. prometa na dan,
 C: 8 delavcev 9 dni po 7,5 ur/dan in vsak doseže po 160.000 d.e. prometa na dan.
 Lastnik trgovine zahteva povečanje storilnosti za 15 %. Koliko bi moral znašati povprečni promet na uro, da bi bilo zadoščeno pogoju? (25 točk)
R: Povprečna storilnost = 503,08 d.e. prometa/uro, povečan promet = 578,54 d.e./uro
54. Pet podjetij prodaja isti proizvod, a imajo različne individualne kalkulacije in doseženo prodajo:
 A: d.e./enot: 650, prodana kol. 5.400,
 B: d.e./enot: 675, prodana kol. 7.200,
 C: d.e./enot: 630, prodana kol. 8.100,
 D: d.e./enot: 615, prodana kol. 9.800,
 E: d.e./enot: 680, prodana kol. 10.500.
 Izračunajte povprečno ceno za kos in za koliko procentov moramo povečati povprečno ceno za kos, če hočemo promet povečati za 1.200.000 d.e.? (25 točk)
R: 649,76 d.e./kos, za 4,5 %.
55. Izračunajte povprečni mesečni iztržek v trgovini, če smo iztržili v januarju in februarju skupaj 35 milijonov d.e., v marcu in aprilu skupaj 24 milijonov d.e., v maju in juniju 19 milijonov d.e., v juliju in avgustu 28 milijonov d.e., v septembru in oktobru 32 milijonov d.e. in do konca leta še 41 milijonov d.e. Za kolikšno vrednost bi povečali povprečni mesečni iztržek, če bi tega povečali za 8,25 %? (25 točk)

R: 14,92 milj., za 1,23 milj.

56. Kolikšen je povprečni mesečni dohodek delavca, ki je imel v prvi polovici leta plačo po 568,70 d.e., nato dva meseca po 637,53 d.e., v septembru 600 d.e. in nato do konca leta po 715,55 d.e. Delavec si želi povečati povprečni osebni dohodek tako, da bi ta znašal 960 d.e. Delodajalec na to pristane pod pogojem, da se tudi storilnost poveča za enak odstotek. Za koliko procentov se mora povečati storilnost? (25 točk)

R: 619,49 d.e., 54,97 %

57. Kolikšna je povprečna cena blaga, če imamo na zalogi 10 kg blaga po 25 d.e., 5 kg blaga po 24 d.e., 12 kg blaga po 22 d.e. in 15 kg blaga po 20 d.e., in v kakšnem razmerju moramo mešati vse 4 vrste blaga, da bomo dobili 210 kg mešanice po povprečni ceni? (25 točk)

R: 22,24 d.e., 56 : 6 : 44 : 69 oz. 67,2 kg po 25 d.e., 7,2 kg po 24 d.e., 52,80 kg po 22 d.e., 82,80 kg po 20 d.e.

PRIPOROČENA LITERATURA:

- M. Štalec: **Trgovinsko računstvo I-II**, Srednja trgovska šola Ljubljana, 1995.
- G. Jager: **Poslovna matematika, vaje**, samozaložba, 1996.
- J.A.Čižbej: **Poslovna matematika 2.del**. DZS, 2007.
- Ivan Štalec: **Trgovinsko računstvo**. Srednja trgovska šola, 2007.

Potek izpita:

Pisni izpit poteka 2 šolski uri (90 minut). Kandidat na izpitu lahko uporablja formule, ki NE smejo vsebovati dodatnega besedila.

3. POSLOVNO KOMUNICIRANJE V TUJEM JEZIKU – ANGLEŠKI ALI NEMŠKI JEZIK

Z delovno nalogo se preveri znanje in usposobljenost kandidata za komuniciranje s strankami v angleškem oziroma nemškem jeziku.

Kandidat mora:

- znati posredovati informacije o prodajalni, blagu in sodelavcih v tujem jeziku,
- pridobiti sposobnost ustnega in pisnega sporazumevanja in oblikovanja poslovne korespondence: povpraševanje, ponudba, naročilo...,
- obvladati kupoprodajni dialog, vlogo kupca in prodajalca,
- obvladati komuniciranje z dobavitelji in potrošniki v tujem jeziku,
- razumeti in znati uporabljati tuj jezik pri sporazumevanju po telefonu, preko interneta, prodajnega kataloga.

IZPIT iz tujega jezika:

- Izpit poteka **pisno** 2 uri (120 minut).
- Izpitne naloge NE vključujejo gramatikalnih nalog.
- Uporaba slovarjev je dovoljena.
- Izpit je sestavljen iz dveh delov:
 - I. del: Poslovna komunikacija- izpitne pole:I/A in I/B_____50 točk
 - II. del: Ponudba blaga- izpitne pole:
 - II./A- splošna znanja_____30 točk
 - II./B – preverjanje besednega zaklada_____20 točk

Pri poslovni komunikaciji (izpitne pole: I./A in I./B del) je dan poudarek na osnovah pisnega in ustnega komuniciranja s tujimi strankami v neposrednih stikih pri trgovinskem poslovanju in razumevanju besedila. Kandidat mora zlasti:

- poznati vljudnostne fraze,
- poznati uporabne izraze in fraze v kupoprodajnem dialogu,
- poznati uporabne poslovne fraze,
- znati voditi telefonski pogovor in izdelati fax sporočilo,
- oblikovati pismo...

Pri ponudbi blaga je dan poudarek na:

Izpitne pole: II./A

- splošnih znanjih, ne glede na stroko,
- situacijah pri delu oz. v trgovini,
- osebnih podatkih.

Izpitne pole : II/B

- čim bogatejšemu besedilnemu zakladu za ponudbo blaga v različnih vrstah prodajaln.

Kandidat lahko ob prijavi na izpit navede, iz katere širše blagovne skupine, v kateri deluje ali je pripravil seminarsko nalogo, bi želel opravljati izpit **v delu, ki se nanaša na ponudbo blaga-II./B.**

Kandidat lahko ob prijavi na izpit izbere naslednje blagovne skupine:

	Angleški jezik	Nemški jezik
1.	Oblačila	Oblačila
2.	Živila	Živila
3.	Cvetje	Cvetje
4.	Neživila	
5.	Elektrotehnika	Elektrotehnika
6.	Športna oprema	Športna oprema
7.	Pekarski izdelki	
8.	Samopostrežna prodajalna - splošno	Splošno

PRIPOROČENA LITERATURA:

ANGLEŠKI JEZIK:

- Business English Grammar and Practice, Oxford University Press, Oxford 1995.
- The Electronic Business Letter Writer, Oxford University, Oxford 1997.
- Oxford-Duden: Angleško-slovenski slikovni slovar. 1995.
- Oxford Advanced Learners Dictionary, 2010.
- L. Soars, J. Soars: New Headway English Course, Elementary. 2007.
- Herbert Puchta: English in Mind 3. 2005.
- Paul Radley: Horizons 3, OUP, 2006.
- Paul Radley: Horizons 4, OUP, 2005.
- Martin Dean: New Opportunities, Intermediate, Longman, 2009.
- Kathy Gude: MATRIX, OUP. 2003.
- L. Soars, J. Soars: New Headway English Course, Pre-Intermediate, OUP, 2006.
- L. Soars, J. Soars: New Headway English Course, Intermediate, OUP, 2005.
- Kathy Gude: MATRIX-Intermediate, OUP, 2007.
- Katalogi, pisma, navodila, deklaracije iz prakse ter druga za posamezne specialne vrste prodaje blaga prirejena gradiva.

NEMŠKI JEZIK:

- Oxford Duden: Nemško slovenski slikovni slovar. 1987.
- Abegg, Birgit: 100 Briefe Deutsch-Für Export und Import. Langenscheids Musterbriefe, 2001.
- Keller, Anette: Telefonieren im Beruf: Deutsch für den Beruf. Verlag fuer Deutsch, 1997.
- Vlasta D. Kos: Deutsche handelskorrespondenz, Maribor, 1993.
- Anja Potočnik: Bausteine 4, DZS, 2006.
- Ute Koithan: Aspekte 2. Langenscheid, 2010.
- H. Puchta: Ideen 2. Hueber, 2009.
- M. Mueller: Optimal 2A. Langenscheid, 2006.
- Fisher: Ausblick 2, Hueber Verlag, 2009.
- Katalogi, prospekti, pisma, navodila, deklaracija, poslovna komunikacija iz prakse, v nemščini, druga za posamezne specialne vrste prodaje blaga prirejena gradiva.

4. UPORABA ELEKTRONSKEGA POSLOVANJA

Z delovno nalogo »Uporaba elektronskega poslovanja« se preveri, ali kandidat zna uporabljati sodobne načine elektronskega poslovanja, ki trgovskemu poslovojni omogočajo ažurno in kakovostno spremljanje in analiziranje rezultatov poslovanja ter vodenje organizacijske enote.

Kandidat mora:

- poznati elektronsko poslovanje - načine zbiranja, obdelave, shranjevanja in brisanja elektronskih podatkov,
- znati oblikovati besedila – samostojno pisanje, oblikovanje in tiskanje dokumenta, razumevanje dela z več dokumenti in aplikacijami, oblikovanje tabel, grafov, uporaba orodij za risanje,
- znati na praktičnih primerih poiskati in uporabiti podatke iz Interneta, poslati elektronsko pošto s priponkami, ipd.

Preverjanje znanja in uporabe sodobnih metod elektronskega poslovanja se izvaja v računalniško opremljenem prostoru. Čas za izvedbo delovne naloge je 2 šolski uri.

Izpitne vsebine za praktični preizkus znanja

1. Poznavanje okolja MS Windows

- namizje z ikonami in opravilno vrstico z gumbkom START (zaganjanje programov, preklapljanje med zagnanimi programi),
- značilnosti oken (naslovna vrstica, trije gumbki, meniji itd.),
- pravilna zaustavitev sistema.

2. Urejanje strukture map in datotek na računalniku s programom Raziskovalec

- ustvarjanje nove mape,
- preimenovanje map in datotek,
- kopiranje map in datotek,
- premikanje map in datotek,
- brisanje map in datotek ter Koš,
- uporaba USB-ključa.

3. Ustvarjanje dokumentov v MS Word-u

- vnos besedila,
- popravljanje napak v besedilu,
- shranjevanje besedila (SHRANI, SHRANI KOT),
- odpiranje obstoječega in novega dokumenta,
- oblikovanje pisave in odstavkov,
- obrobe in senčenje,
- označevanje in številčenje seznamov,
- vstavljanje simbolov, slik,
- vstavljanje glave in noge v dokument,
- uporaba tabele,
- delo z več dokumenti,
- tiskanje dokumenta.

4. Ustvarjanje tabel, grafov in računanje v MS Excel-u

- vnos podatkov v tabelo,
- popravljanje podatkov,
- oblikovanje tabele,
- preimenovanje delovnega lista,
- odpiranje obstoječega ali novega zvezka,
- shranjevanje zvezkov,
- preprosti izračuni s pomočjo operatorjev +, -, * in /,

- uporaba nekaterih vgrajenih funkcij (SUM, AVERAGE, MIN, MAX),
- kopiranje funkcij,
- risanje grafov,
- tiskanje.

5. Iskanje in pregledovanje informacij na svetovnem spletu s pomočjo programa MS Internet Explorer

- domača stran (gumbek DOMOV),
- pregled strani z znanim naslovom,
- premikanje po spletni strani (povezave),
- listanje naprej in nazaj (gumbka NAPREJ in NAZAJ),
- osvežitev strani (gumbek OSVEŽI) in prekinitev nalaganja strani (gumbek STOP),
- priljubljene spletne strani (gumbek PRILJUBLJENE),
- prenos podatkov s spletnih strani v druge programe,
- iskanje informacij s pomočjo iskalnikov - slovenski iskalniki, tuji iskalniki,
- tiskanje spletnih strani.

6. Pošiljanje in branje e-pošte s pomočjo programa MS Outlook (Express)

- ustvarjanje nove e-pošte (pravila),
- pošiljanje e-pošte,
- dodajanje priponk,
- branje e-pošte,
- adresar - vpisovanje in uporaba naslovov,
- upravljanje z e-pošto (shranjevanje, brisanje pošte).

PRIPOROČENA LITERATURA:

- Swanson, Marie L., Slovenski Word 97, korak za korakom, Ljubljana Atlantis 1997.
- Kelly, Julija., Slovenski Microsoft Excel za Windows, Ljubljana Atlantis 1996.
- Microsoft Windows XP, korak za korakom, Microsoft Windows XP, Ljubljana Pasadena 2006.
- Vidrih, Tadej., Microsoft office 2003, Ljubljana, Microsoft 2004.
- Baloh, Peter., Vrečar, Peter., Ob praktičnih primerih skozi Microsoft office 2007, Ljubljana, Pasadena 2007.
- Boyce, Jim., Microsoft Outlook 2007, hitro in jasno, Ljubljana, Pasadena 2008 + 1. ponatis. Pasadena 2008.
- Kostrevec, Ljubomir., Računalništvo in informatika, Ljubljana, Pasadena 1997.
- Pahor, D., M. Drobnič, V. Batagelj...et al. Leksikon računalništva in informatike. Ljubljana, Pasadena 2002.